

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Röfijetési árak.
 Helyben: Negyedévre . . . . . 8 korona.
 Másutt: Negyedévre 12
 Hónap: Negyedévre 5
 Hónap: Negyedévre 90

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Országgyűlési színjáték.

márc. 22.

A német birodalmi gyűlésen a magyar nemzetről beszéltek. Megtámadták a magyarságot, hogy üldözi a németeket. A német birodalmi kancellárnak kellett a gyűléstől sziszegő támadás ellen a magyar nemzetet megvédelmeznie.

Az osztrák képviselőházban is régóta fujják már ezt a nótát ellenünk. Ott nyíltan és megtorlás nélkül becsméri a magyart és vakmerően a régi öszsbirodalmi eszméről álmodoznak.

Aztán idehaza is járja a kigyómarás.

A tót, az oláh, a szász, a horvát, mindenki a maga módja szerint, oroszva, ravaszul, gazdasági, társadalmi téren, őrzőgyűléssel kavarja a boszorkánykonyha mérges kutyvalékait, hogy belefojtsa a magyart.

De mit törődjünk mi ilyen eseményekkel? Minek nézzünk mi szét Európában? És minek nyissuk ki szemünket a magyar korona védő szárnyai alatt történő szemlélésére? Ez unalmas, nem magyarnak való!

Ellenben három a tance, ott a képviselőház vásári nagy színjátéka, már ez aztán multság a javából! Ez kell a magyarnak!

Olvasták ugy-e bár a csütörtöki országgyűlésről a kacagtató hirdást? Délelőtt 10 órától este 6 óráig, tehát egy folytában nyolc óra hosszat tartott a lármás, epés, mókában és elmésségben páratlan, vidám komédia.

Lám, a derék hazafiak odabent a remek új palotában mily ötletesen megoldották a szocialisták híres három 8-asának elméletét! Nyolc órai munka, nyolc órai szórakozás és nyolc órai alvás. Ezt a dicső ellenállási vitarendező pompásan megoldották. Nyolc órát dolgozott a vi-

téz obstrukció; és kell-e annál remekebb szórakozás, mint amikor az ország pénzén sürgős ügyek sutba dobásával ilyen országgyűlési cécot lehet rendezni? egyuttal pedig az alvásnak is kijutott a jogos nyolc órája: nyolc órán keresztül aludt az állam érdeke, aludt a józan belátás, aludt a hazáért munkálkodni kész hazafiság.

Köszönjük az országgyűlési színjáték zsenialis rendezőinek, hogy erre megtanítottak!

Eddig csendes volt az ország, milliók nyugodtan, közömbösen néztek, hogyan vonul fel a müelkesedés a képviselőház elnöke elé; a nemzet óriási többsége nem törődött a nagy kasirozott háborúval.

De most reméljük talpra áll az egész haza, hogy tapsoljon a színjátéknak! Hogy volt! Kivilágos kiviradtig! Csak rajta kuruc, rajta! Így lesz boldog a magyar! . . .

Szeretnék sirni . . .

Irta: Rudnyánszky Gyula.

Szeretnék sirni. Ugy-e nem esodálot,
 Hogy a gyönyörnek ringató ölén,
 Szemedre csókolván az édes álmat,
 Fájó borongás vágya száll fölém?
 Hiszen a boldogság napjába nézve
 Ugy elkáprázott mind a két szemem,
 Hogy szomjazik már zápor-nyhülésre
 S eppedve csügg az uszó fellegen.

Itt nyugszol, édes, mellettem pihegve;
 Halk szunnyadásban lágy szellő legyez!
 Én ráhajoltam illatos kezedre
 S a homlokom mégis csak felleges.
 Nem látom pilláid megrezdülését,
 Nem látom ajkad édes mosolyát:
 Láthatlan kéz szívembe mártja kését.
 Bolygok mesgyetlen ingoványon át.

Lábam besüpped a sodró hinárba,
 Nem látok a távolban csillagot;
 Elöttem a halál örvénye tárva
 S az életvágy egészen elhagyott.
 A lelkemet lázálom ostorozza,
 Reám szakadt hegy minden pillanat
 S én a romok sulyától roskadozva
 Átélem újra átkos multamat.

Ninesen reményem. Férfi-büszkeségem
 A porba sujtva mint rabszolga nyög;
 Repülni vágyom át a messzeségen
 S hitványnya téve földre huz a rög.
 Hétköznapok silány hajszája, gondja
 Letépi rólam a nagy cél jegyét;
 Mit egy nap épít, a másik lebontja
 S én elfecsérlem a muzsák kegyét.

Kegyetlen végzet: álmokkal születni
 S pokolkint türve, mint a bárgyu Jób,
 Mindennap egy szép álmat eltemetni,
 Amíg hizlalja vérünk a valót;

Harcolni olyanért e földi pályán,
 Mit megnem adhat más, csupán az ég,
 S tétlen merengvén álmaink esodáján,
 Meghalni, semmit el nem érve még.

S rám ez a sors vár. Eszméim lehullnak,
 Nem mint virág, hogy gyümölcsözzenek,
 De összeégve máglyáján a multnak,
 Mint ősszel az elszáradt levelek.
 Ninesen reményem. A láng, mely vezérelt,
 Kialszik immár, végsőt lobban;
 Az oltár, hol hitem rajongva térdelt,
 Csupán ködkép volt, délibáb-hajón.

És csüggedőn, a kincsekből kifosztva,
 Járt utakon kedvetlenül megyek;
 Hogy mint a többi, ki nyomom tapossa,
 Megalkuvó napszámossá legyek.
 Nem a merész sas szárnyait követni,
 De a lemondás meddő ösztönét,
 Mely kész hajójából mindent kivetni,
 Hogy megmenthesse gyáván életét.

MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi czipő különlegességek nagy raktára.

Ti pedig nemzetiségek, csak forraljátok a katlant és ti is odakint osztrák németek és hatalmas all-dajesok szidjatok, gyűlöljetek mindent, ami magyar és ácsoljátok nemzetünknek a koporsót . . .

A politikai helyzet.

— márc. 22.

Alig két hét múlva a képviselőház husvétii szünetre oszlik szét. A legjobb a mit remélhetünk az, hogy addigra az első véderőjavaslat általános vitája véget ér. Am ez sem bizonyos. A függetlenségi párt még sok szónokkal rendelkezik, a néppárt soraiból is akadnak helylyel közel felszólalók és a vitán kívül álló egyéb incidensek is segítik az ellenzőket a diskusszió kihuzásában.

Husvétől fogva egész április hónapban bajosan kerül sorra a véderővita. A Széll-kabinet, melynek idemnityje április hó 30-án véget ér, kénytelen új idemnityért fordulni a képviselőházhoz. Későbbben, mint április közepén kérésével nem léphet a ház elé. Tehát husvét után már idemnityt fognak tárgyalni.

Megadja-e az idemnityt az ellenzők a Széll kabinetnek? Valószínűnek tartjuk, bár biztosan ezt állítani nem lehet. A függetlenségi párt hivatalosan a kérdéssel még értekezletén nem foglalkozott. A folyósón és egyebütt folytatott politikai beszélgetésekből az világlik ki, hogy ugy a felhatalmazás megadásának, mint megtagadásnak vannak hívei. A kormányzás eszközeinek megtagadása mellett lesz bizonyára a radikális fiatal-ság, az átbocsátás mellett a higgadtabb

értelmiség, tekintélyben jelentősebb politikusok.

Nem akarunk foglalkozni azzal a lehetőséggel, hogy a kormány április végén idemnity nélkül maradhat. Egy nem valószínű lehetőségét pertraktálni nem volna opportunus, különösen, mikor az olyan szomorú és végzetes kilátások változására vezetne. Számoljunk avval a ténynyel, hogy az ellenzők az idemnity elintézése elé akadályokat nem gördít. Ez esetben is a vitát bizonyára, a saját érdekében, ki fogja huzni április végéig, hogy a véderőjavaslatokra minél tovább sor ne kerüljön. Május elejére lehet hát ilyképen jósolni a véderővita folytatását. És minden jel arra mutat, hogy a nyár elején lesznek a vita kritikus napjai. Akkor kell eldölnie, vajjon a kormány és pártja az ő szenvedély nélkül való kitar-tásával képes lesz-e az obstrukciót kibőjtölni vagy sem.

Mi nem ítéljük meg a helyzetet tulságba menő optimizmussal. Nem akarjuk azt állítani, hogy obstrukció elfogy, mint a gyertyaszál. az utolsó szónok is elmondja mondani valóját s a függetlenségi párt meg fogja magát adni kegyelemre és a fegyvert szégyenkezve és leverve leteszi. Távol áll tőlünk, hogy így fessük a politikai közel jövőndőt. De állítjuk és hiszszük, hogy a hónapok mulásával a tisztelt vita-rendező bizottság nehézséggel fogja a maga kombattánsait kiállítani; a párttagok ki fognak fáradni, a vidékieket haza esábitja a meleg és munkaidőben jelentkező mezei teendő.

És ha mindez bekövetkezik? Akkor majd Széll Kálmán becsületes békét ajánl a távozóknak. Propanálni fogja, hogy

szűrjenek le a harcból eredményeket, a melyek az egész ország javára válnak. Erősítsék meg a közszabadságokat közösen megállapítandó instituceiókkal. Ez és csakis ez lehet a vége ennek a harenak; ez a béke, a melyet ma még harci kedv szilajságában megkötni nem akarnak s bizonyára nem is fognak, a mely azonban el nem maradhat.

És kérdezzük, hogy ilyen béke megkötésére ki volna inkább predesztinálva, mint éppen a jelenlegi minisztereink? Higgadt, konciliáns és bizalommal övezett egyenisége, politikai tapintata és átfoglaló ismeretei segíteni fogják őt e nagy munkában, a melyet az ország vár tőle.

Az állampénztárak 1902-ben.

— márc. 22.

A pénzügyminiszterium közzétette az állampénztárak kezelési eredményét az 1902, év IV. negyedéről s miután a korábbi negyedek eredményeit annak idején szintén közzétették, itéletet alkotunk immár az egészről.

Ha az utolsó negyed adatait csak futólag tekintjük is, egyes bevételi többleteknek rögtön fel kell tűnniök, nevezetesen az egyenes adóknál és az államvasutak bevételénél oly tetemes az emelkedés, hogy lehetetlen nem látni. A bevételi többlet e két tételnél valószínűleg a jó aratás eredménye és valamivel többre rugnak a 108 millió koronánál. Egyenes adókban 5113 198. koronával több folyt be. Ez a nagy összeg igen hízelgő bizonyítvány a pénzügyminiszter engedékenysége mellett. Miután adót nem igen szoktunk előre fizetni, a bevételi többletet oly hátralékok befizetésére kell visszavezetnünk, melyek csak ugy keletkezhetek, hogy a végrehajtó közegeket lehető-

És ekkor jössz te és kezéd kinyujtod,
Hogy fölemeld a mélybe sülyedőt,
Kihamvadt vágyam ismét lágra gyujtod,
S virasztva ülsz az oltártűz előtt.
A kárhozatból föl az üdvösségig
Visz karjaid között egy pillanat;
Felhő előttem többé nem sötétlik,
Ihlet szikrája éri ajkamat.

Ajkamról a tűz a lelkembe röppen,
Eszméimen fut vérem árja át;
Egyszerre, együtt érezem körödben
Szerelem és költészet mámorát.
S miről lemondtam, amit nem reméltem,
Miről még álmom is ritkán tudott:
Beteljesül, hogy élve, lángszekéren,
Veled az istenek közé jutok.

Koszorus fejjel, örök kikeletben
Élünk: bubánat, elmulás sehól.
Kacagjuk a tünő időt mi ketten:
A pere mi bennünk a végtelenbe foly.

Értesítjük

az igen tisztelt, hölgy közönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve, beszereztük a tavaszi divat legszebb ujdonságait, melyek a t hölgy közön-ség szives megtekintésére várnak.

Tisztelettel

DARVAS TESTVÉREK
női- és gyermekfelöltő áruhaza
DEBRECZEN, Fő-tér, a Hungária kávéház mellett.

Amit szerelmed elszórt este, reggel,
Dalom gyöngysorba füzi gyönyöröd;
S dalomban a szerelmet ihletteddel
Te halhatatlan kéjjé bővölöd.

Hát ne csodáld, hogy sirni is szeretnék;
S mig esőköd itt ég forró ajkamon;
Csapkodnak szárnyaikkal komor eszmék
S viharok zugására szomjazom.
Te nékem oly nagy boldogságot adtál,
Hogy szinte félek: el kell vesztenem;
Félek, hogy félig az égben maradtál
S csak álmodó vágyam lát keblemen.

Szeretnék sirni . . . S te pihegve fekszel;
Karomban álmod lázas, nyugtalan.
Izzón sohajtasz . . . Csak meg nem betegszel?
Édes szivednek rossz látása van?
Ébredj, szerelmem! Nézd, oly szép az élet!
A bu felettünk nyom nélkül fut át!
S arcunkra bár könnyek boruja téved,
Szemünk azért a mennyországba lát.

A sóhajok könyvéből.

A Szabadság számára írta: Szatyi

I.

A nagy gyöngyszin tapétás szalónban együtt ül a leány s az ifju.

Kéz a kézben. A leánynak a szív dobogása szinte hallható a nagy esőndességben. Nagy, husos fejü jácintusok illata tölti be a levegőt s a napsugár megtört sugárkévéje táncol a vastag, nyírott szőnyeg tarka-barka virágain.

Leány és ifju jegyesek.

És szól a férfi:

— Olyan az élet, mint valami nagy-nagy táncterem. A fény, a ragyogás felé vonzódik mindenki, a sikamlós, esuszós parketten sűrögnek-forognak mindenek. Ez az élet. Te rád is ilyen világ vár Ada, szép, tündér gyermekem. Most már vége a bohó, kis lányos álmoknak. Ön-

leg kiméletesebb eljárásra utasították. Az államvasutaknál a bevételi többlet bizonyonyal tulnyomó részben a szállítmányok szaporodásától ered s ez arra enged következtetni, hogy gabonaneműkben a forgalom sokkal nagyobb volt mint a budapesti árutőzsde forgalmi adataiból kiszámítani lehet. A külföld — úgy lát-szik — sokat vett az állomásokon s közvetlen szállítattott, amit nem is kell nagyon sajnálni, feltéve, hogy az árak megfelelőek voltak, dacára annak, hogy a gazdáknak is érdekükben van, hogy legalább az ország központján legyen egy felvételre képes kereskedelem, mert nem mindég fordul elő, hogy a külföld közvetlenül felkeres bennünket, mely esetben a hazai kereskedelemre az a nem éppen könnyű feladat hárul, hogy új eladási területeket kell felkeresnie.

Egyebekben kevés megjegyzésméltót nyújt a negyedévi kimutatás. A kiadások 24, 643, 10477 koronával emelkedtek és a mérleget az előző és megfelelő időszakának mérlegével szemben 8 millió koronával tették rosszabbá, miután a bevételek többlete csak 16, 595 16038 koronát tett. A kiadások többletét előre lehetett látni, mert hisz a törvényhozás megszavazta azokat. A negyedévi zárlat mint ilyen csak másodsorban érdekelhet; első sorban azt akarjuk tudni milyen az egész esztendő az államháztartásra nézve és itt, az az eredmény, hogy az egész év mérlege 17658 millió koronával kedvezőbb az 1901 év mérlegénél. Az összes bevételek ugyanis 25,297.88754 K. többletet mutatnak, míg az összes kiadások csak 7,639.88337 koronával emelkedtek.

Rendkívül örvendetes, hogy a budget terjeszkedő ereje nem engedett egészen, amennyiben a kiadások folytonosan emelése mellett a bevételek lépést tartanak, úgy hogy az államháztartás rendje nem forog veszedelemben.

Az obstrukció története.

— március 22.

Alkotmányos kormányformák között már az ókorban megtörtént, hogy a kisebbség a saját igazát megvédeni igyekezett a többséggel szemben; erre a legérdekesebb példát a római szenátusban találjuk, hol uticai Cato nem egyszer egymaga kibeszélte az „ülést“ naplementig, aminél tovább tudvalevőleg nem volt szabad tanácskozni a rómaiaknak.

Nálunk az első obstrukció 1872-ben Lónyai miniszterelnök alatt, az új választási törvény ellen, — melynek nem kisebb ember volt a tervezője és vezetője, mint az akkori mérsékelt balközéphez tartozó Tisza Kálmán, február 22-ikén kezdődött, azzal a céllal, hogy a már végét járó országgyűlési ciklus hátralevő heteit kibeszéljék. Az agyonbeszélés majdnem két hónapig, — április 12-ikéig tartott. Március 7-ikén, a kéthetes általános vita után behozták az esti üléseket. E napon délelőtt 10-órától délután 2-ig s azután délután 5-órától éjjeli egy óráig volt ülés, melyet jórészt napirend viták, névszerinti szavazások és Vidliszkay beszéde töltöttek ki. Lónyai miniszterelnök másnap kijelentette, hogy lemond a további éjjeliülésekről. A részletes vitában a címet 13-tól 21-ig tárgyalták. Temérdek indítványt adtak be, melyekre teljes egy napig — március 22-én szavaztak. Hetven szónok szolt a vitához, Április 12-ikén befejezték az első paragrafust, de ekkor már csak néhány nap volt hátra az országgyűlés befejezéséig, a kormány kény-

telen volt meghátrálni az ellenzék akciója elől s visszavonta a javaslatot.

A második és valamennyi között a legizgatóbb hangulatú obstrukció az 1889-ik véderő javaslat elleni volt, melyben a legérdekesebb az, hogy az első minta obstrukció rendezője Tisza Kálmán miniszterelnök ellen irányult. 1889. január 10-én indult meg s tartott egész április közepéig, tehát több mint három hónapig. A vitát, az akkor nemzeti párti Bolgár Ferenc kezdte meg, aki közvetlenül az előadó után szólalt föl. Az utolsó szónok az ellenzék Nagy István volt, akinek a beszéde után közvetlenül a névszerinti szavazás következett. Bolgár Ferenc után Vadnay Andor, a későbbi főispán, dacára ellenzék voltának, a javaslat mellett szólalt föl, mire az ellenzék tüntetőleg ott hagyta a termet. Január 25-ikén volt gróf Károlyi Gábornak a fölszólalása amikor a három miniszter fiát (Tisza István, Andrássy Gyula és Széchenyi Aladár grófokat) „Herberteknek“ nevezte el, mely szálló ige máig is fennmaradt. Az általános vita január 29-ikén végződött be.

A harmadik obstrukció nyolc évvel később, Bánffy Dezső miniszterelnöksége alatt történt meg, melyre okot a bünvádi pörrendtársának főleg a 16 paragrafusa szolgáltatott (a 16 § a magán személy ellen elkövetett becsületsértést, eltérőleg a régi intézkedésektől, az esküdszék helyett a törvényszék hatáskörébe utalja).

A bünvádi pörrendtartást tárgyaló javaslatot 1897. június 2-án terjesztette be Erdélyi Sándor igazságügyiminiszter. Első szónok (az előadó Psik Lajos és

tudatos, büszke szép asszony lesz az én gyermekemből, le kell vetkezni ezt a szelidséget, papkisasszonyokhoz illő jámborságot. Tündökölnei, ragyogni fogsz Ada a társaságokban, teleszel a királynő, aki csak parancsot osztogat s kegyet nyújt.

Villogtak az ifju szemei, amint lelkesen beszélt a leányhoz, azután hízlekedve fogta meg bársonyos kezét:

— Ez az én kívánságom a jövő boldogságunkra, én tudom, hogy így fog tenni az én Adám.

Azután még hozzátette:

— És mit kíván ezért az én mindenségem? No halljuk a programot, — kíváncsiskodott nevetve.

A leány csak nézte, nézte a nyírott szőnyeg színes virágait, úgy elgondolkodott a hallottakon. A szemei mintha megnedvedtek volna.

Es szolt halkán, sóhajtásszerűen:

— Csak egyet... hogy szeress...

A napsugár, mintha vigabb táncba kezdett volna, az illatos jácintusok bölingattak az ő husos fejceskéikkel.

II.

Jártam a kertben. Szép, pihés virágu fehér jázmin bokrok közt. A tavaszi szél a mint megbolygatta a virágos bokrokat, fehér-pihés virágos jázmin bok-

rok oda havaztak a buja pázsitra s szállt a lében egy kis madár vigan csicseregve.

Szállt, szállt a kis madár és hordta a fuvalom az erős átható illatot. Jázmin virág, szép fehér pihés virágu jázmin bokrok bódító illatát.

Es eszembe jutott egy jázmin virágszál, a mit ugyanezen a helyen egy szép, üdearcu leány tűzött valamikor a keblemre szemérmes pirulással. Es én ennek a leánynak megcsókoltam a kezét, a melylyel a virágot szakasztotta és megcsókoltam a száját, amelylyel mondá:

— En edes szerelmem, úgy adom emlékébe.

Es én ott hordoztam a virágot a szivem felett és később csókjaimmal halmoztam, mint a leány kezét és az ajkát, a melyik piros volt mint a számóca és edes volt a csókja, mint a cseppentett méz.

Es azután lehervadt a virág a szivem tüzétől és elporladt. A leány meg eltűnt, mint az álom és nem csókoltattam a kezét, meg az ajkát, meg a szemét, a mely olyan kék volt, mint az ég itt a fejem felett.

Es elfelejtettem a leányt, mint ő az én emlékemet...

Bólingattak a jázmin bokrok és hullatják nagy virágleveleiket a pázsitra.

A bokrok közt a nyilvános sétányon megjelenik egy nő. Elvan hívva, szörnyen unalmas neki a séta és körülötte sok-sok gyermekek tépik a virágot, a mely csak bölintgat-bölintgat felém. A nő a cseléddel perel, aki nem ügyel a legkisebbik gyermekekre.

Es eszembe jut a költő szava az ideálokról, a kiknek edes a csókjuk, mint a cseppentett méz kék a szemük mint az ég, a melyen nincsen egy darabka felhő, eszembe jutnak az ideálok, akikből jó feleség válik s tisztos, kövér asszonyok lesznek, akik mindenkit szeretnek, csak a cselédeket nem, szeretik és perelnek azokkal.

Megemltem a kalapomat a tisztos kövér asszonyság előtt s egy pillanatra egymásra nézünk. Azután csak járunk külön utakon a kertben, ahol erős átható illatot terjesztenek a fehér pihés virágu jázmin bokrok és bölintgatnak és hullatják a leveleiket a porondra.

Es sohajt a lelkem:

— Ifjuság, mámoros szivü ifjuság, te vagy a tavasz csupán s ősz van az én szivemben és lehervadtak, hulladoznak én lelkem virágjai...

FERENCZ JOZSEF KESERÜVIZ az egyedüli elismert kellemetes ízű természetes haszajtó szer.

a miniszter után) Barta Ödön volt. A vitát január 14-én a katonai oktatásról szóló két törvényjavaslat letárgyalásával szakították félbe, mely június 16-ig tartott. Június 24-én Sima Ferenc 4 óra hosszáig tartó beszédet mondott. Június 30-án elővették a sürgősnek bejelentett cukorpremium javaslatot, az ellenzék most ez ellen fordult. Június 5-én Sima Ferenc egymaga kibeszélte az egész ülést. Július 21-én az ülés idejét d. u. 3 óráig meghosszabították. Augusztus 2-án megszavazták a cukorjavaslatot Augusztus 5-én kezdődik a bünvádi eljárás újbóli tárgyalása, miközben egyezkednek az ellenzékkel a sérelmes 16. §. fölött. Végre augusztus 9-én, két hónapi tárgyalás után, módosított alakban a 16. §-t is megszavazzák.

A Bánffy elleni obstrukciót megelőzte a Szapáry kormány alatt lefolyt 1891. május 29-től július 13-ig tartott s a közigazgatási törvény ellen irányuló obstrukció. Ezt az agyonbeszélést szintén a megboldogult Péchy Tamás szenvedte végig, mint elnök aki, a véderóvita alkalmával is elnökölt. A részletes vita névszerinti szavazással folyt le. Augusztus 8-án Szapáry Gyula egy 2 pontból álló javaslatot szavaztatott meg, mely azonban a gyakorlatban nem vált be.

1902. október 8-ikán vette kezdetét az ötödik obstrukció, melyet az indemnity ellen folytattak, melynek háttere tudvalevőleg azonban a Háznak királyi kéziratral való elnapolása, a kormány szereplése a Kossuth jubileum alkalmából s végül a kolozsvári Mátyás ünnepekkel kapcsolatos Nessi ügy volt. December végén az ellenzék hirtelen leszerelt, hogy a folyó év januárjában újra kezdje az obstrukciót a katonai terhek emelése ellen. Eddig két hónapja folyik a vita, hogy meddig fog tartani, azt mindenesetre jó volna tudni.

A most folyó vitát kivéve, eddig a legtovább tartó obstrukciós akció az 1889-iki volt, legtöbb eredményt értek el az 1872-ikével kormányválság az 1897-ikét követte. Az átmeneti minisztériumokat nem számítva, 1872. óta csak Wekerle Sándor miniszterelnöksége alatt nem volt obstrukció.

Egyről-másról.

A Szabadság számára írta: *Lux Terka.*

Budapest, március 22.

Fiatalság és lelkes ifjak megrekedtek a március 15-iki hazafias megnyilatkozások mámorától s a még el nem rekedtek rekedteké válnak a Magyar Színházban, ahol a „Gotterhalte“ miatt tüntetnek.

Tehát a politika immár a tisztelt Házon kívül is elszegődött a komédia szolgálatába, nem valami szokatlan trapez-ugrás, csak az benne a véletlenség,

KOSSUTH LAJOS

hogy ebben a puszkaporos levegőben most olyasmint mint a gyufa gyújtogatás.

Lehet ugyan, hogy nem is véletlen, de ha irodalmi érték szerint nézi az ember a Magyar Színház darabját, sajnálja a „Gotterhalte“ verset, amiért pusztán a napi piac számára, a derék kis zsebkésből kardot faragtak.

Igaz, hogy az ember a kenyérért és dicsőségért sok mindent meg tesz, a kenyérért még cigánykereket is vet, ha kell, de a dicsőség kapuján mégis legjobb úgy bemenni, hogy a tiszta eszményi siker varázsszavára nyíljék ki a kapu és ne kelljen erőszakkal betörni.

Azért a „Gotterhalte“ valószínűleg műsoron marad, mert ha az ember dühös és nem káromkodhat, az is jól esik neki ha mást hall káromkodni. A levegőben pedig anélkül is sok a márciusi hangulat. A poéták már nem írnak szerelmes verseket, nő helyett a hazaszeretetet éneklük meg és — a fiatalság szabadság — sapkát hord.

Esztetikai szempontból bírálva el, bizony, csúnyák, izléstelenek ezek a sapkák és sokkal szebb volna akár az érzések kifejezésére, akár a jóízű szemponjtájból, a szép Kossuth kalap viselése.

Hanem hát akár ez, akár az, a ruha még csak ruha és nem a lélek s először a lélekben kellene erős, elolthatlan lánggal égni annak, amit a külsővel akar az ifjuság kifejezni. Ha az ember egész ember belülről, akkor azt is tudja, mivel tartozik a hazának, királynak, embertársainak és önmagának.

De olyan világ van most, hogy politikában, tudományban, művészetben és mindenben, az Istent keresik. S ha még mindenki a maga Istenét keresné! De egyik a keresztet, másik a Mózes könyvét keresi.

És nagy, nem egészen látható harcok vannak a társadalom belsejében. Az emberek anélkül, hogy ismernék egymást körüláncolják magukat, úgy, mint a gyerekek, mikor háborusdit játszanak és kiosztják maguk közt a szerepet: ez az én váram, ez a te várad, az én váramba ne jöjj . . .

És ül ki-ki a maga várában, a maga Istene mellett és jóllehet a világ pogány, az emberek fanatikusabbak, mint a kereszties hadjárat idején voltak.

Pedig most az Isten csak arra való, hogy kiöltse rá nyelvüket az emberek.

Ez a hét különben a fővárosban, a kivégzések hete volt. A villamosok kerekéi itt is, ott is embervérben fürödtek, s még ki tudja, hányszor fognak fürödni, míg a technika útját nem állja annak, hogy egy buta közlekedési eszköz egyebet is teljesítsen, mint kiszabott rendeltetését.

Szinte csodával határos, hogy ebben a nagy Babelben hol az emberek mindig sietnek és vagy idegesek, vagy szórakozottak, ez az örülten száguldó emberbárd, naponta nem temet áldozatokat maga alá.

Véres, ideges, hideg, rossz március ez. Az ég szürke, a levegőben semmi ibolya illat bizony, elkelve már a meleg, friss napsugár, a reményeket keltő rügyek fakadása.

Ab, hol van még a májusi velencei est a Dunán amelyet Gróf Szapáry tervez s amelyben főhercegek és főhecegnők aktív részt fognak venni!

remek kivitelű képe arany keretben 44 kor. Megrendelhető: **2 koronás havi részletfizetésre** a „Kazinczy“, könyvkereskedő r. t.-nál Debreczenben. Megtekinthető: László Albert és Társa (Hegedüs S. és Sándor I.) könyvkereskedésében.

Csak hogy a főhercegek nem érzik jól magukat mi közöttünk. Fenn is lenni is hülnek az emberek, nem lehet tudni mi baj van, csak hogy nekünk sincs jókedve s a régi tündéri multságok a budai-várban, nagyon csöndesek, nagyon színtelenek most.

Két fekete, szomorú koporsó vette el kedvét a királynak is, népnek is, még az, hogy a régi emberek megöregedtek, s a fiatalok éppenséggel nem olyanok, mint a régiak voltak.

Most a gyermekvédelmi ankét érdekében gyűltek össze a belügyminiszteri palotában, okos, előkelő uriember, hogy megállapítsák ki az elhagyatott gyermek?

Három nap alatt ennyira haladtak. Igaz, ezt is elmondták a miniszterelnök előtt, ki mennyit fáradozott már a gyermek védelem érdekében de azért a gyermek védelem fontos ügye, egy lépésnyit semhaladt előre.

Pedig sok az elhagyatott és züllött gyerek s azon talán kevesebb disputálásal is keresztül lehetne esni: ki az elhagyott gyermek? . . .

Roppant egyszerű kérdés. Amelyik gyermek rászorul a segítségre.

Inkább arra nézve lenne megállapítás, mindenféle jótékonyági intézmény üdvös céljára, hogy minél kevesebb lenne a személyzet, kik a szegények után élnek és minél több szegény részesülne segítségben.

A második finn est.

— márc. 22.

Szép számú közönség előtt folyt le tegnap este a második finn hangverseny. A közreműködőket, különösen Dr. Popini Albertné urnőt most is elhalmozták a tetszés nyilvánítások minden jelével. Nagyon tetszett Kun Béla prólogusa, melynek befejező szép részletét itt adjuk:

Oh hősi nemzet! Régi letűnt napokba
Lehet, szólunk egyforma hangokon
A messze Kelet tájain bolyongva;
De hogyha nem is, — a lelki rokon!
Mint rátok, a sors, sok csapást reánk

[mért,
Érezzük, tudjuk, mi a sorsotok,
Mi is küzdöttünk szép magyar hazánkért
S mint ti, nem voltunk soha boldogok!

Miként is egykor majdnem semmivé tett
Nagy ellenség, oly csúf, mint az orosz!
Mint gyilkos tenger, majd elnyelt a német
S az istenek titkos csodáihoz
Kell azt felírni, hogy még most is élünk,
De tudjuk, mi a békó, rabiga,
Tudjuk, mi az, ha többé nem remélünk
S egy nemzetnek el kell pusztulnia!

Oh hősi nemzet! Mint szünnék az átok?
Miként? miként segítsünk rajtatok?
Az a jobb korszak mint derülne rátok,
Hogy azt mondhassuk: föltámadtatok!
Szabad hazátok mint jöhetne vissza
S szabad hazában törvény, ősi jog,
Mikor majd győzhet az igaz, a tiszta
S a latroknak kell — elpusztulniok!?

Oh hősi nemzet! Mindent adva néked
Segítenék, nem kimélve maguk,
De nincs mit adnunk, csak hű köteléket,
Mi földi jókban szegények vagyunk!

Azt mondanánk, hogy ide jöjjetek le,
Eljünk itt együtt finnek, magyarok
De nem lehet: meggyülve seregekre
Éhségtől sug ezer s ezer torok!

Sötét a jelen, borus a jövőndő,
Panasz, nyomorhang zeg-zugot betölt,
Oláh, tót ránk tört, pusztuló, veszendő
A buzatermő áldott ősi föld!
A német is bánt, haszna itt tömérdek,
Arat helyettünk, bár nem ő vetett,
Igy nektek édes északi testvérek
Nem adhatunk mást csak — szeretetet!

De ezt mind adjunk! Vajha addig érne
Hol ti laktok, baráti vigaszunk
S hajnal derítne hazátok egére,
Ha érettetek mi — imádkozunk!
Ha nincs más mentés, embert itt a földön
Csak áhitat véd, csak az ima tart.
Te add nagy Isten, hogy nyiljék a börtön,
Aldd meg a finnet, áldd meg a magyart!

*

Előadás után társas-vacsora volt az
Angol királynő éttermeiben, melyekben
az összes asztalok körül igen fényes tár-
saság foglalt helyet s különösen nagy
számmal képviseltette magát a vacsoránál
az előkelő hölgyvilág.

Az első felköszöntőt Oláh Károly
mondta a közreműködő hölgyekre és
urakra különösen kiemelte a résztvevők
közül a Popini párt.

Azután táncrea perdült a fiatalság s
jó kedvvel mulatott az éjfélutáni órákig.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

Saját tudósítónktól.

Budapest, márc. 21.

A parlament előtti téren fél tíz
órákor négyessorokban nagy menet vo-
nult fel: az egyetemi ifjuság fekete
zászlók alatt: két társukat gyászolták, a
kiket tegnap a rendőrök vagdostak agyon.
Négy képviselő vezette őket. A főlépcső-
csarnok előtt megállott a menet négy-
szögben és husz tagu küldöttséget me-
nesztett a miniszterelnökhöz.

Ezalatt a folyosókon nagy csoport-
okban lázas izgatottsággal tárgyalták
képviselők és újságírók a rendőrség teg-
nap hallatlan brutalitását. Az izgatott-
ság nőttön nőtt. Ujabb és újabb tanuk
jöttek, a kik véres incidensekről adtak
számot.

Mi, a kik higgadtan szoktuk meg-
bírálni az eseményeket, kénytelenek va-
gyunk kijelenteni, hogy a rendőrség rossz
szolgálatot tett a politikai helyzetnek.
Mert ezzel a tegnapi botránnyal új táp-
lálékot nyert az obstrukció és ha bár
voltak őszintén fellázadt, valóban izga-
tott függetlenségi honatyák, de voltak
olyanok is, a kik csak politikai tőkét
akartak kovácsolni belőle.

Az ülés megnyitása pedig késett. A
miniszterelnöki szobában tanácskoztak a
miniszterek az elnökséggel és ezalatt a
karzatok zsufolásig megteltek, de a hon-
atyák még mindig a folyosón izgultak,

Ilyen izgatottság Kossuth Lajos halála óta
még nem volt. Az ülést háromnegyed 11
órákor nyitotta meg gróf Apponyi Al-
bert — izgalmas várakozás között —
telt padok előtt, különösen a független-
ségi-párt jelent meg nagy számban.

Részletes tudósításunk itt követ-
kezik.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak:
Széll Kálmán, báró Fejérváry Géza,
Lukács László, Plósz Sándor, Darányi
Ignác.

Elnök megnyitja az ülést és bemu-
tatja az irományokat. (Ekkor bejő Széll
Kálmán miniszterelnök: ABC-ug kiáltá-
sok a szélbalon, zajos éljenzés jobb-
ról.)

Pozsgay: Majd nem fognak élje-
nezni. (Derűtség jobbról. Oriási zaj bal-
ról.)

Zboray: Mint nevetnek! Mit nevet
Andrássy? Ha mágnásvér folyt volna,
nem törődne vele.

Elnök jelenti, hogy 14 képviselő
napirend előtt felszólal.

Rendőri botránnyok.

Rátkay László: Azt hiszi, hogy vé-
res lázalmokat látott tegnap, mert hihe-
tetlen az, a mit a rendőrség elkövetett
Embortelenül, vadállat módjára, vér utáni
szomjúsággal rontottak az ifjuságra. (Oriási
zaj a szélbalon.)

— Hóhérok!

— Vérebek!

— Kuttyák!

Rátkay László: A becstelenséget
mától fogva a m. kir. rendőrség gyűjtő-
neve alatt ismeri. (Zajos helyeslés. Oriási
zaj.)

Elnök: Ha van egy hely, a mely-
nek érintetlennek kell lenni minden szen-
vedélytől, az a parlament. (Zajos helyes-
lés jobbról. Nagy zaj balról.)

Lovász: Hát a halottak?!

Pichler Győző: Támasszák fel a ha-
lottakat! (Zaj.)

Elnök: Ez a hely sziklája kell,
hogy legyen az alkotmánynak (Helyeslés
jobbról.)

Rátkay László: A polgári szabad-
ság biztosítója az alkotmány. A mi-
niszterelnök Bécsnek akart szolgálatot
tenni Kossuth Lajos halálának évfordu-
lóján, hogy véres koszorút tegyen le
Bécs lába elé.

Tóth Lajos rendőrkapitány paran-
csára... (Nagy zaj.)

— Ez a hóhér!

— Ez a gazember!

— Becstelen gazember!

Rátkay:... kivont karddal rohan-
tak ártatlan emberekre. A mikor kérték
őket: a rendőrök, hogy vonuljanak
felre, hadd menjenek a polgárok haza,
azt kiabálták: „Nem kegyelmezünk sen-
kinek! Felsőbb parancsra cselekszünk!
(Oriási zaj.) Vagy a belügyminiszter
adta ki e vérengzésre a rendeletet, vagy
a főkapitány a miniszterelnök háta mö-
gött cselekedett. A függetlenségi-párt
nem fogja tűrni ezt a botránnyt. Követeli
Rudnayt (— Azt a vérebet!) függesz-
szék fel. A mig ez meg nem történik,
ebben a parlamentben alkotmányos tár-
gyalás nem lesz. (Zajos hosszas helyes-
lés, taps a szélbalon.)

Vázsonyi Vilmos: Higgadtan akar
beszélni. Elmondja, hogy az egyetem
előtt védtelen asszonyokat, gyermekeket,

ártatlan járőkelőket a rendőrök ütötték,
verték, taposták, kaszabolták. Kresányi
detektívkapitányt felkérték, vonultassa el
a rendőrök. Ez meg is történt s az
ifjuság békésen vonult el. De ez az en-
gedékenység a rendőrség részéről csak
kelepece volt. (Nagy zaj.)

Bartha Miklós: Törbe csalták őket.

Vázsonyi: Mihelyt elmentek az ifjak
a rendőrök utánok rohantak és a Kere-
pesi uton verték őket.

Elmondja ezután Tóth Lajos rend-
őrkapitány brutalitásait. Ezt korlátolt el-
mélő, őrvongó cézárnak tartja. (Tetszés a
szélbalon.) Ez az ember oly korlátolt, —
hogy egy népgyűlésen, a mikor Ugron
Gábor azt mondta, hogy „van a kor-
mánynak egy hős cincére,” közbeszólt,
hogy nem engedi a kormányt bántani.
(Derűtség.) Kérdezték tőle, hát ki ez a
hős cincér? mire ezt felelte: Wlassics
Gyula. (Zajos derűtség.) Ezt az embert
küldték ki vezényelni. (Zaj.)

Pozsgay: Lipótmezőre kell vinni.

Fejérváry miniszter közbeszól.

Pichler: Jó lesz most nem közbe-
szólani!

Vázsonyi Vilmos: Elmondja, hogy
egy szegény özvegy asszonyt, Brüll La-
josnét, a ki vacsorát vitt haza a lépcső-
csarnokban arcán, hátán, fején és kezén
megvagták az utána rohanó rendőrök.
(Oriási zaj.)

— Gyalázat!

— Hóhérok!

Vázsonyi: A kaszaboló rendőrök le-
vagták volna őt is, ha egy barátja fel
nem fogja a vágást. (Nagy zaj.) A rend-
őrnek csak a végső szükség esetén sza-
bad fegyverét használni. Végső szükség e
ártatlan gyermekeket, asszonyokat bán-
talmazni. Ez a rendőrség mindig bátor
akkor, ha védtelen az „ellenség” Ugy
látszik a főkapitány vagy Széll megbe-
szélte a tegnapi brutalitást, vagy Széll
ellenére intrikából csinálta. (Zaj.)

Felkiáltások: Rendőrség jött a házba.

Elnök: Mi történt?

Felkiáltások: Rendőrök jöttek ide is.
(Nagy zaj.)

Csávossy Béla háznagy: Nincs semmi
baj. Nincsenek itt rendőrök. (Sokan ki-
mennek.)

Vázsonyi elmondja, hogy az a gya-
nuja, Rudnay most Széll ellen intrikált,
mert Rudnay Bécs kreaturája és nagyob-
hatalma van a miniszterelnöknél. We-
kerle embereit a szabadelvűpárt előtt ka-
szabolta össze Rudnay, mert már tudta,
hogy Wekerle megbukott. Ugy látszik,
hogy Rudnay Széllt is bukottnak tartja
már és halott Szolimánunk van már, a
kit körülmutogatunk. Ha pedig eleven ez
a Szolimán, mutassa meg hatalmát és
csapja el Rudnayt. A mig ez a véreb
lesz főkapitány, mint fővárosi képviselő
mondja, hogy a főváros nem fog szóba
állani vele. Ezek a rendőrök vagy őrvon-
gók, vagy elvetemültek. Ha őrvon-
gók, kényszerzubbonyt rájuk, ha pedig elve-
temültek, tömlőbe velők, (Hosszas zajos
éljenzés, taps az ellenzéken.)

Bauer Antal személyes kérdésben
szólal fel: A mikor Vázsonyi azt mondta,
hogy csak úgy menekült el, hogy egy
polgár mögé bujt. (Percekig tartó lárma.
Nem igaz! — Ezt nem mondta!) Ha
nem mondta, csak azt jelentette ki egy
hozzáintézet közbeszólásra, hogy min-
denkinek a szemébe mondja véleményét.

Vázsonyi személyeskedő válasza után

Lukács Gyula hosszasán elmondja a

Hölgy közönség figyelmébe!

Külföldi utamról hazatérve, vanszerencsém a n. é. hölgyközönség szí-
ves figyelmét felhívni, hogy eredeti párisi és bécsi modell kalapjaim
megérkeztek. Szíves pártfogást kérve tisztelettel:

Jungreis Mari, Debrecen Piacz-utca 52.

vele tegnap történeteket és a rendőrség több brutalitását, a melyeknek szemtanuja volt. Ő az este felkérte Széllt, hogy üljön vele kocsiába és oszlássák szét a rendőrséget, ezt kellett volna tenni.

Hirtelen nagy zaj támad az ellenzéken. Visontai és Nessi a padot verik és kiáltják:

— Az egyetemen megint bántják az egyetemiket! Tegnap is így kezdték. Percekig tartó zaj.)

Barta Ödön a házszabályokhoz szólva bejelenti, hogy a müegyetemen az ott gyászoló ifjakat a szomszéd udvarból 100 lovas rendőr ingerli. Azonnal intézkedést kér. (Helyeslés.)

Széll Kálmán min. elnök: Abban, hogy a lovasrendőrök készenlében állnak, még nincs bánthatom. Miért vannak százával az ifjak az egyetemen?

Bakonyi (ordítva) Mert halottjukat gyászolják.

Széll: A rendőrségnek meg kell védeni a rendet. (Oriási zaj. Tomboló viharos kiáltások; Elég volt a szóból! Intézkedjék! Függesze fel Rudnayt.)

Szatmári Mór: Nem lehet ezt hallgatni!

Elnök: Csendet kér és higgadságot!

Eitner: Itt tenni kell!

Gál Sándor: Függeszszék fel Rudnayt!

Beóthy Ákos: A házszabályokhoz kérek szót! (Oriási zaj jobbról. — Eláll! Eláll! A miniszterelnök beszél.)

Elnök a tomboló zajban folyton esenget, végül kéri Beóthyt, álljon el a szótól. Zajos — Eláll! Üljön le Beóthyt, kiáltások jobbról.

Széll Kálmán min. elnök szólni akar (Folytonos, szünni nem akaró zaj balról.)

Lukács László miniszter, Tallián Béla alelnök és Csávossy háznagy a szélbalra mennek csitítani az ellenzékot de nem tudják azt elhallgattatni, — mire elnök az ülést felfüggeszti, Oriási zaj. A szünet alatt Apponyi azzal békíti az ellenzékiket, hogy Széll bejelenti, hogy Rudnay főkapitányt fel fogja függeszteni.

Széll Kálmán miniszterelnök szünet után kijelenti, hogy mindenki ellen, kezdve a főkapitánytól végig a legszigorubb vizsgálatot fogja megindítani. (Elnök helyeslés. Oriási zaj balról.) Még nyilatkozni fog később. Most csak annyit jelent be, hogy a müegyetemi hallgató még nem halt meg. (Zaj.)

Visontai Soma beszél ezután, Széll Kálmánt teszi felelőssé a tegnapiakért.

Bakonyi Samu mint szemtanu beszél a tegnapi eseményekről.

Széll Kálmán kijelenti, hogy az igazság megköveteli, hogy a másik félt is hallgassák meg. Felolvassa a rendőri, hivatalos jelentést a tegnapi történetekről. A baloldalnak percekig tartó tombolása közben elmondja, hogy a hivatalos jelentés szerint, a rendőrség kényszerülve volt a támadásra, mert a tömeg a rendőröket, sőt a rendőrtiszteket is megdobálta.

A láрма azonban folyton tart, úgy hogy az elnök felfüggeszti az ülést. Szünet után az elnök kéri az ellenzékot, hogy legyen igazságos és hallgassa meg nyugodtan a miniszterelnök beszédét.

Széll Kálmán beszédét folytatva, kijelenti, hogy a vizsgálatot elrendeli s ha abból arról győződik meg, hogy a rendőrség az önvédelem határain túl ment, akkor felelősségre vonja a bűnösöket, akik lakolni fognak. Az alkotmányos szabadságot törvényes intézmények védik, ezeket pedig erősíteni kell, nem pedig megbolygatni. Ő megvédi az alkotmány garanciáit s ebben a tekintetben elvállalja

a felelősséget és helyt áll mindenért. — Percekig tartó taps a jobb oldal felől.

Kossuth Ferenc a jobb oldal lelkesedését a miniszterelnök iránt felháborodással tapasztalja. Akkor lelkesedjenek így, — ugymond, — ha majd Ausztriával szemben jogainkat és szabadságunkat kell megvédeni.

Lengyel Zoltán, ugyszintén **Krasznay Ferenc** elmondják, hogy miket tapasztaltak tegnap a tüntetéseknel.

Elnök ezután az ülést berekeszti s a vita folytatását a hétfői ülésre halasztja.

Agról-ágra.

Moreau ezredes.

Moreau ezredes a monte-karlói sakkturnából 26 nullával került ki.

(Szinhely: Moreau ezredes fatornyos házája, Moreau kiszáll a vonatból, az allomáson már várja a tanító, ki közveszélyes sakkhiéna.)

A sakkhiéna: Jó napot kedves ezredes! — Csakhogy megérkezett! — Roppant vártuk, az ujonan alakuló sakk-kör diszelnökévé szándékozunk megválasztani. — Nos? — A montekarlói torna? — Engedje meg, hogy előre is gratuláljak!

Moreau: (moreauzusán) Na nekem ugyan beadott a csalfa körülmény!

A sakkhiéna: (kérdőjel pofával) Hogy érti ezt?

Moreau: Szedán óta úgy ki nem poroltak franciát, mint a hogy engem elverték a tornán! — 27 nulla uram! — 27 nulla!

A sakkhiéna: (tréfára veszi a dolgot) Jó vicc! Összezen 26 fordulót játszottak!

Moreau: Tudom! A kaszinó bulldogképű pikolójától kaptam be a 27 ik mattot! — A kis gezember! — Hatodik lépésre matt! — Brrr!

A sakkhiéna: (hosszu orral) Haj, haj. Szóval ön a 27 nullával el kétnullázta a francia gloiret!

Moreau: Krucifix! — Pedig a saint-cyri katonaiskolában mind azt mondották a tanárain hogy jobban értem a sakkot, mint a mesterségemet!

A sakkhiéna: (lenézőleg) Mégis ezredes lett!

Moreau: Na, na!

A sakkhiéna: (borzasztó előkelőséggel) Csak ne ugráljon, maga hatványozott nulla! — A sakkör nem alakul meg! — Ásszolgája! (Sötéten lóugrással el.)

Moreau: (zokogva) Csak legalább egy remis-t tudtam volna csinálni! — Még a borfiu is! — Pedig a papám is mondta, hogy nagyon szépen sakkozom! (Megindul, három lépés után megáll.) Három lépés! — Eszembe juttatja, hogy az a Meroszei, az a tatár kanászvezér három lépésre mattolt meg! — Pedig a papám is. (zokogva, durva elnézéssel el.)

—il.

IRODALOM.

(C) **A Csokonai-kör és a Dugonics-társaság.** A szegedi *Dugonics-társaság* előfizi felhívást küldött a Csokonai-körhöz, mert legközelebb közreboocsátja *Dugonics* Andrásnak, az *Etelka* szerzőjének életrajzát. Az életrajz pályázat eredménye, a társaság ugyanis 1000 korona pályadíjat tűzött ki, melyet dr. *Prónai Antal* tanár nyert el. Az irodalmi értékű művet a Csokonai-kör is siet megszerezni könyvtára részére.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepp napon d. e 9—12-ig.

Márc. 22—25-ig Teljes tanácsülések a város-házán.

Márc. 22. Az István gőzmalom közgyűlése.

Márc. 23. A jog és pénzügyi bizottság ülése d. u. fél 4 órakor a városháza nagytermében.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző együletének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e 11 órakor

Márc. 30. Városi közgyűlés délután 3 órakor.

Ápril. 2. A keresk. és iparkamara közgyűlése.

Ápril. 8—18. Műkedvelők táriata a városházán.

Április 5. A gazdasági egylet közgyűlése d. e. 9 órakor.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap következő sorrendben tartják az istentiszteleteket az egyes felekezetek templomaiban: Az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban: Harsányi Pál s. tanár. Kistemplomban Szabó Bertalan püspöki segédlelkész. Újtemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispotály-templomban Dicsőfi József lelkész. Csapókerti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő. Délután a nagytemplomban Jánosi Zoltán lelkész kátémagyarazatot tart. — A róm. kath. templomban: Délelőtt 6 órakor misét mond Pákh Emil, 7 órakor misézik Szabó István, 8 órakor szent mise a főgimnázium részére, 9 órakor ünneplés nagy misét tart Dr. Wolafka Nándor v. püspök nagy segédlettel, mely után Nyári Ignác szent beszédet mond. Háromnegyed 11-kor szent misét mond Molnár K. Rezső h. igazgató, melyen a Svetits zárda növendékei s az elemi iskolák vesznek részt. Fél 12-kor misézik Brösztel Lajos. Délután fél 3 kor keresztény tanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök. 3 órakor Keresztuti újfosszág, utánna Rózsafüzér. — Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet. — A gör. kath. kápolnában. Reggel 6 órakor reggeli istentiszteletek, délelőtt 9 órakor szent mise, délután fél 3 órakor kereszténytanítás, 3 órakor vesernye, utánna sz. olvasó.

* **Az István gőzmalom közgyűlése.** Ma délelőtt 10 órakor lesz városunk legrégebb gyáripartársulatának, az István gőzmalomnak évi rendes közgyűlése a kereskedelmi akadémia dísztermében. Az igazgatóság kebelében nagyobb mérvű változás van készülöben a Mayer Emil elhalálozása és a *Sesztina* Lajos leköszönése folytán; — sorrend szerint pedig Zádor Lajos is kilépett, tehát három tagra történik ma a szavazás. Az eddigi megállapodások háromféle névsort hoztak létre és pedig:

Zádor Lajos, Simonffy Emil, Balázs Ödön.

A második liszta:

Zádor Lajos, Simonffy Emil, Dalmy Kálmán.

A harmadik névsor pedig ez:

Zádor Lajos, Simonffy Emil, Lukács Ármán.

Legvalószínűbb, hogy az első helyen említett három név kerül ki győztesen a szavazó urnából.

Említésbe jött még *Komlóssy Arthur* is, ki azonban köztevékenységét ez idő szerint az első takarékpénztárnak ohajtja szentelni, továbbá *Sesztina Jenő* és *Szent Királyi Tivadar* nevét is hangoztatták. — Az osztalékot az igazgatóság részvényenként 25 koronában javasolja a közgyűlésnek.

A *Mayer Emil* örökét, az ügyvezető igazgatói állást az így ujonnan megalakítandó igazgatóság fogja betölteni. Erre nézve is több rendbeli kombinációk vannak felszínen. Miután *Levitter Győző* nek a nagyváradi Lászlómalom ügyvezetőjének meghívása eredményre nem vezetett, legtöbb kilátása lehet e fontos állásra *Fráter Gyulának*, ki már 30 éve áll a gőzmalom szolgálatában s ki ugy szaktudása, mint megbízhatósága által hivatva van ez állásra. Vannak azonban többen, kik nyilvános pályázatot akarnak.

* **A kamara közgyűlése.** Legközelebbi rendes közgyűlést a kamara tekintettel arra, hogy e hónap végén városi közgyűlés lesz — április 2-ikára tűzte ki.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt hét folyamán született Debrecenben 51 gyermek, ebből 28 fiú és 23 leány. Meghaltak negyvenegyen, szaporodott tehát a város népessége 10 lélekkel. A tegnapi napon elhaltak: *Rozsnyai Zoltán* ev. ref. 4 éves, *Rozsnyai Erzsébet* ev. ref. 3 hónapos, *Szabó Istvánné* gör. kath. 58 éves *Nagy Ferenc* ev. ref. 10 éves. *Mata Margit* róm. kath. 11 hónapos és *Zichermann Hermanné*.

* **Völegények és menyasszonyok.** A múlt héten következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: *Nánási Sándor* béres eljegyezte *Kabai Mária*t, *Kállai István* szücs-mester *Török Julianna* öz. v. *Tóth Józsefné*t, *Pongor László* asztalossegéd *Horváth Ilonát*, *Kovács Ferenc* máv. váltóór *Osige Rózá*t, *Kubek Szilárd* gazdatiszt *Antalovics Ilonát*, *Bihari János* mészárossegéd *Palinkás Mária*t, *Szántó Lajos* máv. raktári munkás *Szabó Juliannát*, *Miksa István* máv. ellenőr *Weber Bertát*, *Juhász Frigyes* napszámos *Szarvas Borbálát*, *Sipos István* kisbirtokos *Sőregi Juliannát*, *Hartstein Sámuel* napszámos *Reiner Amáliát* és *Mikula Gábor* István gőzmalom munkás eljegyezte *Tamás Juliannát*.

* **Házasságkötések.** A bevonuló bőjtben — megcsappant a házasságkötések száma is. Az elmúlt héten házasságot kötöttek: *Sinka János* juhász bojtár *Erdélyi Erzsébet*tel, *Kunze Gusztáv* es. és kir. huszárfőhadnagy *Szunyogh Lilivel*, *Malucski Márton* térfi szabósegéd *Földi Juliannával*, *Fekete János* vagongyári bognár *Károlyi Eszter*rel, *Pásti Mihály* napszámos *Szücs Mária*val, *Erdélyi János* kovácssegéd *Kállai Juliannával*, *Mikó József* tímármester *Birinyi Eszter*rel, *Nagy János* cipésmester *Kovács Mária*val, *Király Pál* vasöntő segéd *Sváb Mária* öz. v. *Kukucs Lajosné*val, *Domokos Sámuel* bérlő *Csarnai Juliannával*, *Gábor Sándor* építész mester *Nagy Zsuzsánnával*, *Orosz József* gubásmester *Juhász Juliannával*, *Darvas Béla* önálló női szabó *Kleinröth Albert*ával, *Szathmári István* máv. munkás *Kerekes Borbálával*, *Ormós József* tímármester *Busi Rózá*val, *Gebei*

Ferenc gépész *Aridorkó Zsuzsánnával*, *Malmos Nagy Lajos* cipésmester *Dérsi Rózá*val, *Kiss Miklós* hentesmester *Kovács Juliannával*.

* **A harmadik történelmi hangverseny.** A debreceni dalegylet a jövő április hó 2-án tartja harmadik történelmi hangversenyét a *Bika* szálló nagytermében. Ez alkalommal a magyar szabadságharc korának dalköltészetét mutatja be, azaz 1800—1890-ig. Az érdekesnek ígérkező hangversenyre a belépő díj 2 korona családjegyre 3 személyre 4 korona. A hangverseny kezdete este 8 óra körül lesz. A hangverseny műsora következő lesz: 1. Országgyűlési nóta. 1825. Előadja: *Rácz Károly* és zenekara. Bevezető ismertetés. Felolvassa: *Makay Kálmán*. 2. Az alispán kalapomra... Előadja a Dalegylet. 3. *Insurgens* nóta. (1805—1809.) Előadja: *Rácz Károly* és zenekara. 4. Legyen úgy mint régen volt... Férfikarra: *Mácsay S.* előadja: a Dalegylet. 5. *Boka kesergője*. Előadja: *Rácz Károly* és zenekara. 6. *Talpra magyar*. Férfikarra: *Szotyori Nagy Károly*tól. Előadja: a Dalegylet. 7. *Részlet Erkel*: *Hunyadi L. c. operából*. Zenekarral együtt a Dalegylet. 8. *Nemzetőr dala*. Férfikarra: *Mácsay S.* Előadja: a Dalegylet. 9. *Kossuth-induló*. Előadja: a Dalegylet. 10. *Klapka-induló*. Egressitől. Előadja: *Rácz Károly* és zenekara. 11. *Kossuth legkedvesebb nótája*... Megvirad még stb. Zenekisérlettel éneklő: *Nagy András* e. m. tag. 12. *csatadal*. *Huber Károly*tól. Előadja: a Dalegylet. 13. *Világosi nóta*. Egy XVI-ik századból reánk maradt melódia *Kossuth bucsudala*. Zenekisérlettel előadja: *Nagy András* e. m. tag. 14. *Repülne lelkem*. (*Tompa M.*) Férfikarra: *Mácsay S.* Előadja: a Dalegylet. 15. *Toborzó tánc*. A Dalegylet és *Rácz Károly* közreműködése mellett bemutatják: *Nagy Gyula* és *Schaff János* urak. A műsor többi számát *Rácz Károly* zenekara látja el — hajnali 2 óráig. A harmadik korszak egyes dalainak bevezető ismertetéséről *Csurka István* egyesületi titkár gondoskodik.

* **Háziipar a debreceni Kamara területén.** A földmívelési miniszter leiratban értesíti a kamarát, hogy felterjesztésére a jászberényi, mezőtúri és beregszászi szalmafonó tanfolyamoknak április hó végéig való meghosszabbítását engedélyezi. Egyszersmind közli, hogy a folyó évben tartott négy szalmafonó tanfolyam eredményét biztosítva s állandósítva csak ugy látja ha a tanfolyamon résztvevő növendékek, kik a szalmafonást elsajátították ezen munka üzléséhez az alkalmat továbbra is megkapják.

E cél érdekében az esetben ha a községek a tanfolyamok részére átengedett helyiségeket továbbra is meghagyják kész a miniszter a gépeket s egyéb felszereléseket kellő felügyelet mellett a tanfolyam növendékei részére használatra átengedni.

Megbízta a kamarát, hogy ez irányban lépjen érintkezésbe az érdekelt községekkel s az elért eredményről annak idején tegyen jelentést.

Javaslatot kér továbbá arra is, hogy a tanfolyamok helyein, hol már nagyobb számú képzett munkásnő van, hogyan lehetne az együttes termelést, de különösen az értékesítést szervezni?

Végül legutóbbi felterjesztésében a vizsgák alkalmából jutalmul kiosztandó 200 koronára vonatkozó javaslatát a kamarának szintén elfogadja.

A kamara a négy szalmafonó-iskola székhelyével már érintkezésbe is lépett s

ezenkívül három új szalmafonó iskolát proponál az északkeleti vidékekre.

* **Zicherman Hermanné halála.** A legrégibb debreceni lapkiadó *Zicherman Herman* bácsi családját súlyos csapás érte. *Zichermann Hermanné* asszony boldog házasságának 30-ik évében, 54 éves korában meghalt. Az elhunytban édes anyjukat gyászolják *Dr. Nyiri Géza* ügyvéd és *Nyiri Ernő* üzletvezetőségi tisztviselő volt hírlapíró. Az elhunyt temetése ma délután 2 órakor lesz a Dégenfeldtér 3 számú házatól.

* **Ipar váltások és beszüntetések.** Az elmúlt héten ipart váltottak: *Komlósi Dániel* csizmadia mester. *Szabó József* és *Nagy Mihály* kovácsmesterek, *Török Sándor* csizmadia mester és *Hechtmann Herman* lakatos mester. — Iparát beszüntette *Dömsödy Kálmán*. — Itt említjük meg, hogy az ipartestület felkérésére a rendőrfőkapitányság vizsgálatot indított, hogy teljes pontossággal megállapíthassa a megszűnt iparokat. Az iparbeszüntetéseket ugyanis eddig csak megközelítőleg lehetett tudni, mert az iparosok hanyagul teljesítették a beszüntetések bejelentését. A vizsgálat során 88 esetben állapított meg a rendőrfőkapitányság iparbeszüntetést, melyek közül egy sem volt bejelentve.

* **Halálozás.** *Boruzs Ferenc* a debreceni kir. törvényszék telekkönyvvezetője 51 éves korában meghalt. Az ügybuzgó, nagy szaktudású hivatalnok hivatásának lett áldozata. Hivatalos kiküldetésben uton volt és meghült. Halálát mely általános, nagy részvétet keltett özvegyén kívül 5 gyermeke siratja. Temetése holnap, hétfőn délután 3 órakor lesz a Vigkedvü Mihály utca 4 számú háztól.

* **Tűzvizsgálat a színházban.** Az állandó színházi tűzvizsgáló bizottság tegnap délután 3 órakor vizsgálatot tartott a városi színházban, melynél jelen voltak *Körner Adolf* tanácsnok, *Boczkó Sámuel* főkapitány, *Publig Ernő* tűzoltó főparancsnok, továbbá *Debreceni Jenő*, *dr. Burger Péter*, *Tikos Imre* és *Szikszay Lajos*. A bizottság mindent a legnagyobb rendben talált s meggyőződött arról, hogy veszedelem esetén ugy az oltás, mint a mentés munkája akadálytalanul és a legnagyobb tökéletességgel végezhető.

* **Szabó tanfolyam Debrecenben.** A keresk. miniszter ma a következő leiratot intézte a debreceni iparkamarához:

Folyó évi március hó 6-án 549. szám alatt kelt felterjesztéséből tudomásul vettem, hogy a f. évi augusztus havában Debrecenben rendezendő férfiruha szabászati tanfolyamra a kellő számú iparos jelentkezett, minélfogva is hajlandó vagyok a jelzett időben és helyen a tanfolyamot megtartani. Hangsúlyozom azonban, hogy huszonötnél több iparos a tanfolyamon nem vehet részt.

Egyben értesitem a t. kamarát, hogy egyidejűleg *Belesztin Athanasz* szabászati szaktanítót utasítottam, hogy a tanfolyam előkészítése időpontjának és a tanórák idejének megállapítása céljából a kamarával, valamint a debreceni ipartestülettel lépjen érintkezésbe s a rendszert négy hétre terjedő tanfolyamot oly időben nyissa meg, hogy a tanfolyam augusztus hó végére befejezhető legyen.

Felhívom a t. kamarát, hogy a fentiekről az érdekelteket értesítvén, a tanfolyam megtarthatása céljából a szükséges intézkedéseket megtenni, a tanfolyam helyiségéről és világításáról gondoskodni, a tanfolyamot az egyidejűleg utasított kerületi kir. tanfelügyelővel egyetértőleg

ellenőrizni s annak befejezte után az elért eredményekről hozzám részletes jelentést tenni sziveskedjék.

Végül megjegyzem, hogy e tanfolyamok állandó szakszerű ellenőrzését megbízásomból *Vikár Béla* budapesti szabóiparos teljesíti.

* **Szociálisták gyűlése.** Ma délután 3 órakor a nemzetközi szocialdemokrata párt debreceni szervezetének tagjai a Széchényi-utca végén levő vásártéren népgyűlést tartanak, a melyen szóba fognak kerülni: a képviselőházban tárgyalás alatt levő katonai javaslatok is. A szociálisták gyűlésére számos szónok érkezik Budapestről is.

* **Két öngyilkosság.** Püspök-Ladányból két öngyilkosságot jelentenek egyszerre. Az egyik öngyilkos özv. *Sziki Lajosné B. Kiss Sára* volt szülész, aki 4 hónap óta súlyos gyógyíthatatlanul beteg feküdt. Tegnap azután mikor magára maradt kis leányával, a kis leányt elküldte a boltba, ő maga pedig kíváncszorgott az ágyból s felakasztotta magát a szoba gerendájára. Mire észrevették az 55 éves asszony meghalt. — Ugyancsak ezen a napon lett öngyilkos *P. Ladányban Pocsai Jánosné* szül. *Sáráncsi Zsuzsa* napszámos asszony, akit a nyomor kergetett a halálba. A jobb módhoz szokott napszámos asszony egy elkeseredett pillanatában felakasztotta magát és meghalt.

* **Angyal kellett az istennek.** A mindenható súlyos keze ugyancsak nagy szomorúságot okozott *Rozsnyai István* máv. pályáőr családjában. Két pici gyermeke, 4 éves *Zoltán* fia és két hónapos *Erzsike* leánykája kanyaróban megbetegedett. A szegény apróságok nem bírták ki a nehéz betegséget, s tegnap este pár pernyi időközben mindkettő visszaadta ártatlan lelkét teremtőjének. Angyal kellett az istennek. . .

* **Korán kezd.** Szécsi András 11 éves parasztfiú tegnap belopódzott *Nagy András* cseréi tanyájára, s a tyukól felnyitása után elemelt 11 darab tyukot. A jeles ifjút azonban hamarosan nyakoncsipték a csendőrök, s a tyukpeesenye helyett nemsokára rabkoszton bánkódhatik a ballépése felett a romlott esemete. Tetét beismerte, — feljelentették a kir. járásbíróhoz.

* **Gyujtogató kis fiú.** *Szabó István* Rakovszky utcai lakosnak tegnap kigyuladt a disznóólja. Még mielőtt nagyobb veszedelem lehetett volna, az elősiető lakók eloltották a tüzet. — Mint a vizsgálat kiderítette a tüzet *Szabó István* 4 éves kis fia okozta, ki egy skatulya gyufát esent el a szobából, s gyerekes kíváncsiságból meggyújtotta az ólban levő szalmát. — Ezután bizonyosan jobban fognak vigyázni a tűzifádó kis magyar kormére.

x **Mindenki tudja,** hogy a *Mauthner* féle impremált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legjobb virág. Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobbak készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

x **A tavaszi idényre** remek férfi diva újdonságok érkeztek, u. m. a legelőkelőbb gyártmányu férfi, fiú, és gyermek kalapok és sapkák *chickes nyakkendők 1 koronától feljebb, színes és fehér divat ingek: kézelők és gallérok, Budapesti kizárólag finom férfi cipők,* kitűnő kötött férfi *harisnyák,* esernyők, sétatok és francia illatszerek a legnagyobb

választékban olcsó szabott áruk mellett beszerezhetők *Fekete Jakab* első-rangu uridivat termében. Debrecen, főtér kistemplom mellett.

x **Ha divatos** és szép női felöltőt raglant, angol gallért *Cybelin* és *Etamin* különlegességet remek női kalapokat óhajt vásárolni az ne mulassa el felkeresni *Rózsa Lajos* női divatáruházát a hol e cikkekben a legnagyobb választékot találhatja és az áruk meglepő olcsók

x **Elismert** legszebb hölgy és gyermek fényképek *Némethi József* fényképész műtermében készülnek (Piac-u. 42.)

x **Dréher sercsarnokban** ma délelőtt villás reggeli és fekete bakser este katonai zene szabad bemenet mellett.

x **Kinos betegség** a csusz és köszvény, azonban mint hiteles orvosi nyilatkozatok és számos köszönő levél bizonyítja — a *Zoltán*-féle kenőcs még a legmaka-csabb és legrégebb csusz és köszvényes bajokat is néhányszori bedörzsölés után meggyógyítja. Üvegje 2 kor. *Zoltán B.* gyógytárában Bpest. Senki ne mulassa el e hírneves kenőcsöt meghozatni.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Városi közgyűlés.** Eddig úgy volt elhatározva, hogy az e hónap 26-án lesz. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a közgyűlés elé kerülő fontos ügyek előkészítése sok időt fog igénybe venni a tegnapi teljes tanácsülésen március hónap 30-ik napjában állapították meg a közgyűlés határidejét. Ezen a közgyűlés lesz egy névszerinti szavazás is a balmaz-ujvárosi ut mentén levő vasúti őrház számára átengedett 544 öl városi földterület elidegenítése tárgyában.

× **A közgyűlés előkészítése.** Tegnap délelőtt teljes tanácsülés volt *Puky Gyula* főispán elnökle alatt a városházán, melyen a márciusi közgyűlés napirendjét állapították meg. A közgyűlési ügyek előkészítése céljából kedden e hónap 24-én délután 3 órakor lesz tanácsülés *Puky Gyula* főispán elnökle alatt. A március 30-án tartandó közgyűlés fontosabb tárgyaiul kitűzettek. A felekezeti elemi iskolák rendezése, 1903 évi költségvetés, a lencsház ügye stb.

× **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debrecen város jog- és pénzügyi-bizottsága e hónap 23-án, hétfőn délután fél 4 órakor *Vecsey Imre* főjegyző elnökle alatt ülést fog tartani, melynek fontos tárgyaira tekintettel a bizottsági tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség. Az ülés tárgyai lesznek: 1. A különböző hitfelekezetek egyházi és iskola segélye. 2. A lencsház céljaira szükséges telek megszerzésének ügye. 3. Hajdumegye megkeresése a távbeszélő hálózatához való városi hozzájárulás tárgyában. 4. Az utmesteri tanfolyam létesítése tárgyában kért hozzájárulás.

SPORT.

Nagy vivóakadémia Debrecenben. Rendkívül érdekes és sportszempontról is határozottan értékes vivóakadémiát rendeznek a jövő hónap elején *Benedek Sándor* és *Hallósy Lajos* debreceni vivómesterek. — versenyt április 5-én délelőtt és délután tartják meg a *Bika szálló* dísztermében és pedig délelőtt lesznek az

osztályozási, délután pedig a döntő küzdelmek. A versenyre oly nagy számban ígérték meg részvételüket a legelőkelőbb fővárosi és vidéki mesterek és amatőrök, hogy a verseny a sport legmagasabb színvonalán fog állani. A győztesek érmeikkel és tisztelet díjakkal lesznek kitüntetve. Tiszteletdíjat ajánlottak fel eddig a többek között a debreceni hölgyek a honvédhuszár tisztikar, a nagy kaszinó *Lukács István* m. kir. honvédhuszár főhadnagy, *Ormódi Vilmos,* a *Hallósy* és a *Benedek* iskola, stb.

A verseny belépődíjait következőkben állapította meg a rendezőség; Páholy jegy 10 kor. I. rendű támlásszék 4 kor. II. rendű 3 kor. III. rendű 2 kor. Állóhely 1 kor. A jegyek jogosítanak egy délelőtti, mint a délutáni versenyre való belépésre.

A nagyszabású vivóakadémia védnökségére, elnöki, bíráló bizottsági és rendező bizottsági tagságára fel fogja kérni a rendezőség:

Védnököknek: *Kaffka Ignác* tábornok helyőrségiparancsnokot, *Szunyogh Sándor* nyug. kir. pénzügyigazgatót és gróf *Csáky Adorjánt*.

Bíráló bizottsági tagoknak: *Dobiecki Sándor* orsz. képviselőt, *Lasz gallner Kálmán* máv. felügyelőt, *Békéssy László* urad. intézőt, *Bory Béla* földbirtokost *Békéssy Béla* m. kir. honvédhuszár főhadnagyot, *Bányai Lajos* főhadnagyot, *Ujfalussy Gábor* m. kir. honvédhuszár főhadnagyot, *Soricelli Angeli* vivómestert és *Benedek Gyula* vivómestert.

A rendező bizottság tagjaiul: *Béressy László,* *Vecsey Zoltán* és *Miskoley Lajos* urakat.

A díjakat közvetlen az akadémia után osztják ki, este pedig társasvacsora lesz a *Bika szálló* éttermében. A fényesen ígérkező vivóakadémiára már most felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Márc. 23. hétfő; *Bob herceg,* daljáték. B.

Márc. 24. kedd; *Lotti ezredesei* énekes bohózat. C.

Márc. 25. szerda: délután *Liliomszál* látványos színmű, este *A vasgyáros,* színmű. A.

Márc. 26. csütörtök; *Frou-frou* színmű A.

Márc. 27. péntek; *A bajusz,* énekes vígjáték. Előszőr, C.

Márc. 28. szombaton: *A bajusz,* énekes vígjáték. A.

Márc. 29. vasárnap; délután *A bor,* falusi történet, Este *Beck* és *Beckné Kertész Ella* vendégfellépéssel *Loute,* bohózat.

— (Vendégjáték.) Jövő vasárnap *B. Kertész Ella* asszony fog vendégszerepeltetni. Vendégszereplésre épen nem alkalmas és nem méltó léha darabban lép fel. *Férje,* *Beck,* a királyi dalszínház művésze, vele együtt a darabban vagy felvonások közt betétül énekelni fog.

— (Shakspeare és Than Gyula.)

Makó Lajos mint a debreceni színház igazgatója a mai napig 199 színdarabot adott ki s ezeken kivétel nélkül minden előadásra került darab szerzőjét szerény, sima garmond betűcskével hirdette. Így jelent meg a többi közt legutóbb a nem épen tehetségtelen néhai jó Shakspeare ur neve is. *Egyetlen egy kivételt tett Makó Lajos színiigazgató, még pedig a mai színdarabon, melyen a szerző nevét így hirdeti: Than Gyula.* Valóban meg kell hajolnunk Makó Lajos színiigazgató jó érzéke és irodalmi ízlése előtt!

TÁVIRATOK.

A budapesti zavargások.

Távirati és telefon-jelentések.

Az egyetemi ifjuság gyűlései.

Budapest, márc. 21. Az egyetemi ifjuság reggel az egyetem aulájában gyűlt össze, hogy küldöttségileg járuljanak Széll Kálmán miniszterelnök elő, elégtételt kérni a rajtuk ejtett sérelmekért. A tegnapi utcai harcban megsebesült Verbovszky bölcsész és Goldner műegyetemi hallgató halálhírére kitűzték a gyászlobogót s a zárt sorokból álló menet is gyászlobogók alatt haladt a képviselőház elé.

Az ifjuságot Lovászy Márton, Nesi Pál, Ráth Endre és Hilbert Károly képviselők vezették. A menet legnagyobb rendben érkezett meg a kitűzött helyre, hol félkör alakban állott meg. Az ifjakból husz tagu küldöttség alakult, mert a miniszterelnök nem volt hajlandó többet fogadni — s Kossuth Ferenc vezetésével megjelentek a miniszterelnök előtt.

Hoffmann Ottó, az ifjuság vezére beszélt a miniszterelnök előtt, kérve a vérengzés megtorlását s a bűnösök megbüntetését.

Széll Kálmán azt válaszolta az ifjuságnak, hogy meg fogja vizsgálni az ügyet s ahhoz képest intézkedni fog.

Az ifjuság nem elégedett meg a miniszterelnök válaszával s elégedetlenségének hangos és erős szavakban adott kifejezést — majd levonult a küldöttség az országház elé s az ifjuságnak és a körülálló tömegnek tudtára adták Széll Kálmán választát.

Egetverő kiáltozás, zugás követte a szónokok beszédét. Már már ismételt zavargástól lehetett tartani, mikor Molnár Jenő képviselő odafutott az ifjusághoz s csillapító szavaival sikerült a rendezést megakadályozni. Melha Tibor műegyetemi hallgató beszélt még s ezután az ifjuság rendben elvonult a Politechnikum udvarára, majd nagy éljenzés között Kossuth Ferenc lakása elé vonultak, hol Kossuth Ferenc tartott megnyugtató beszédet. Innen a függetlenségi párt, majd a demokrata párt elé ment az ifjuság. — Az előbbi helyen Lengyel Zoltán és Rátkay László képviselők, az utóbbi helyen Vázsonyi Vilmos képviselő intette nyugalomra az ifjuságot, mely ezután csendben szétoszlott.

Az egyetemet nem zárják be.

Budapest, március 21. (Saját tudósítónk távirata.) Ma délután a egyetem tanácsa hosszasan tanácskozott a felett, hogy tekintettel a rendkívüli időkre az egyetemet bezárják-e, vagy az előadások

kat továbbra is megtartsák. Nagy vita után olyan értelemben határozott a tanács, hogy az egyetem bezárását egyelőre nem látják szükségesnek s az előadásokat rendszeresen megtartják.

Elmaradt előadás.

Budapest, március 21. (Saját tudósítónk távirata.) A kereskedelmi tanárképző intézetben ma délután Schack Béla főigazgatónak lett volna előadása. Az ifjak kérésére a főigazgató nem tartotta meg óráját,

Elítélt tüntetők.

Budapest, márc. 21. Ma délelőtt itélkeztek a VII. ker. kapitányságon 30 előállított tüntető felett, akiket az Erzsébetkörúton fogtak el. Ezeket 10, 20 és 30 korona pénzbírságra ítélték. A hetedik kerületi kapitányságon azonkívül vizsgálatot indítottak Lengyel Zoltán orsz. képviselő ellen, akit hatóság elleni erőszak miatt indítanak pert. Azzal vádolják, hogy bikacsekkel arca vágta Horváth III. György 1303 rendőrt. Az ügyben március 23-án tartják meg a VII. ker. kapitányságon a tanúkihallgatásokat, Lengyelt pedig kikérik a képviselőháztól.

A sebesültek.

Budapest, márc. 21. A tegnapi ütközetekben megsebesültek közül hárman fekszenek a Rókus kórházban: Verbovszky Béla bölcsész, Neumann Fülöp szabósegéd és Rácz József inas. A Rókus-kórház orvosainak a véleménye szerint valamennyinek az állapota súlyos, de nem életveszélyes. Ma délelőtt az a hír terjedt el, hogy Goldner Emil gépész mérnök a tegnapi tüntetésen szenvedett sebeibe belehalt. Goldner népszínház-utca 34. számú ház II. em. 15. alatti lakásáról ma reggel már a hivataltalba ment. A kezén kapott csak könnyebb természetű sebet.

A rendőrség készenléten.

Budapest, márc. 21. A rendőrség a mai napra is nagyobb intézkedéseket tett. A főkapitányság udvarán 18 lovas rendőr, a laktanyában pedig nagyszámu lovas és gyalogos rendőr volt egész nap készenléten. A katonaságot is értesítették, hogy készenléten legyen.

A halottak nem haltak meg.

Budapest, márc. 21. A rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki: Hírszárnyára került, hogy a tegnapi zavargásoknak több áldozata van. Állítólag Verbovszky Béla bölcsésztanhallgató és Goldner Emil műegyetemi hallgató a szenvedett sérülések következtében az éjszaka meghaltak, azonkívül tartja magát az a mende-monda is, hogy tegnap a tüntetésekkor a kerepesi-úton egy kis leány agyongázolva a helyszínen halt meg. A rendőrség a híresztelésekre kijelenti, hogy a Verbovszky Béla jelenleg a Rókuskórházban van s jelentés szerint már holnap elhagyja azt, Goldner Emilnek semmi baja nincs, az agyon nyomott kis leány pedig csak a tüntetésekről szóló referádának szokásos halottja.

Talált holttest.

Fiume, márc. 21. (Saját tudósítónk távirata.) A Fiume mellett lévő Sussák község határában néhány sétáló gyermek egy holttestre bukkant. Csakhamar ott termettek a hatóság emberei, a kik konstatálták, hogy a halott mintegy 40 évesnek látszó ember és bizonyára maga oltotta ki életét. Az ismeretlen teljesen feketébe volt öltözve. Pénzt, levelet nem találtak nála, egyáltalán semmit, a miből tájékozódni lehetne kilétére nézve. A holttestet a terzattói halottaskamarába vitték, hogy kilétét megállapítsák.

A ravasz tót sajtópere.

Budapest, márc. 21. (Saját tudósítónk távirata.) Harban Szvetozár ismert tót nemzetiségi író egyik Turóc-Szent-Mártonban megjelenő pásztláv lapban erős hangú cikket írt a tót nemzetiségi mozgalmak mellett s a magyar nemzeti hazafias törekvései ellen. A tót nyelvű hirlap eme cikkében nemzetiségi izgatást látott a budapesti kir. ügyészség s törvény elé állította Harban Szvetozárt, a kinek sajtópereben ma tartotta a főtárgyalást a kir. törvényszék. — Vádlottat Madsony Sándor védte s azt igyekezett bizonyítani, hogy vádlott csak a tót nép ellenségei ellen írta a cikket s nem a magyarság ellen.

A török reformok.

Konstantinápoly, márc. 21. Hilmi basa főfelügyelő állítólag legközelebb Mitrovicába, Ipekke és Gyakovába megy az albánok megnyugtató végett. Arra az esetre, ha Hilmi basa útja sikertelen marad, a portának, úgy látszik, komolyan eltökélt szándéka, hogy a reformok végrehajtása ellen albán részről kifejtett ellenszegülést erőlyes katonai rendszárbályokkal fogja elnyomni. A mai török lapok jelentése szerint a prizrendi mufti és Riza bej tegnap ideérkezett. Azt hiszik, hogy üzenetet hoznak az albán ellenzékétől.

Gabona főzsde.

Budapest, márc. 21. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálat mérsékelt, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 10000 méternázsa került forgalomba 2 és fél közben 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek kedvezők. Idő. borus.

Buza áprilisra	7.47—48.
„ májusra	7.37—39.
„ októberre	7.40—41.
Rozs áprilisra	6.66—67.
„ októberre	6.40—41.
Zab áprilisra	6.02—03.
„ októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.15—16
„ júliusra	6.21—22
Repece augusztusra	11.80—90

Regénycsarnok.

„SZEMÉMFÉNYE.“

Irta: Erdélyi Gyula.

Az induló pontnál már kinn voltak, a starter-nek ugyancsak dolga került, míg elindítja őket, a lovak szeszéje, a jockeyek furfangja elég küzdelmet és figyelmet igényelt.

Berta halászápadt volt. Ő neki úgy tűnt fel ez a nap, miut Géza elítélése s egyuttal felmentése, ez a nap fosztja meg őt attól a jogtól, hogy Gézát a közvélemény bírái elé dobhassa.

Igy gondolkozott, de szive másként dobogott. Képzetei regényesek voltak, a mint elvesztette gondolatai felett önuralmát, ugytetszék, mintha a lovagkorban élne s a tornapályában nézné a lovagok küzdelmét.

A hölgyek érdeklődéssel várják lovagjaik győzelmét. De hol van az övé? Talán Géza az? Hiszen nem is mutatta magát, hogy szerencsét, áldást kaphatna tőle. (Ugy haragudott ezért az ötletért.)

Géza már lován ült s kinn tartott a célnál. urlovasok versenyfutása volt.

Berta szeméihez vitte látcsövét, de nem keltett érdeket, a mit látott.

Nem ismert fel ilyen meszsziőről senkit.

Egy lovast kék dressben látott az ő színében.

Ez bizonyosan nem Géza s ha tudta volna, hogy Géza színe a kék, nem vesz fel kék ruhát.

A starter a zászlót lecsapta.

A lovak megindultak.

Elvezetés izgatottság fogta el a tömeget s a moraj eleinte úgy tetszék, — mintha a föld alól jött volna, de folyton emelkedett.

Hangok váltak ki, melyek a vezető lovat nevezték, egyszer Biró, máskor Cintra, majd Bee vagy más ló. Tehát Géza nem nyer. Jön oroszánvádszat s az ő elítélése.

Miért nem halt meg hamarabb? Miért nem ment a zárdába? Most már viseli majd a töviskoronát.

(Vége köv.)

NYILT-TÉR. *)

Ilenkához.

Zene mellett, pohárcsengés járta,
Hullámozott a jókedv pezsgő árja,
Kihallatszott az ablakon által,
Ott hallgattam szívem fájdalmával.

Ezer kérdést vetett fel a lelkem
S feleletet egyikre sem leltem,
De legtöbbet azon gondolkodám,
Az a kis lány gondol e most én rám.

Hisz odabent most a jókedv járja,
Ő is ott ül nevető arcával,
Léha bókot mondanak rakásra,
Nehéz akkor rágondolni másra.

De én tudom akárhol is lennék,
Mindenhova kísérne egy emlék.
Csengő szava, baba arcu képe,
Mindég ott volt szívem közepébe.

Laczi.

*) E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a Szék.

Jelentékeny jövedelemmel

járó kerületi főügynökséget óhajtt Debrecenben egy igen jól bevezetett népszerű gyermekbiztosító intézet létesíteni.

Csakis óvadékképes tekintélyes egyének kéretnek ajánlatukat **B 5000** jelige alatt a kiadóhivatal utján benyújtani.

o o Rövid használat után nélkülözhetetlen,
Igen alkalmas utazásoknál. o o o
o Egészségügyi hatóság által megvizsgálva. o

Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. július 3-án.

Sarg's Kalodont

nélkülözhetetlen

FOGTISZTÍTÓ - SZER.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásával nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont“, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

II.

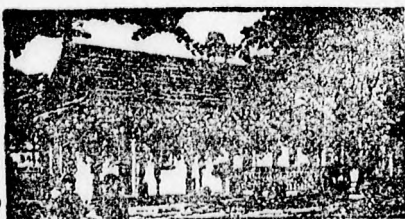
160 négyszögöles

házhelyek

a Csapó utca végén igen olcsón részletfizetésre kaphatók. Felvilágosítás nyerhető: Fejér Ferencz ügyvédi irodájában a városi bérházban.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind hasznos terméssel) mert nagyobbra ha megősi, természet nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmas fajokat ültettek, azok 1-2 éven belül hozták az egész szőlőterület idején a legkitűnőbb minőségű és más édes szőlőkkel.

A szőlő hatáskörben mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek falai mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevésbé helyet is eloglana az egyéb hasznosítható részekből. Ez a legbiztosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bármikor ingyen és bérmentve küldetünk meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Eremléki első szőlőtrágya Nagy-Kágya, u. p. Székelyud.

Önkéntes árverés.

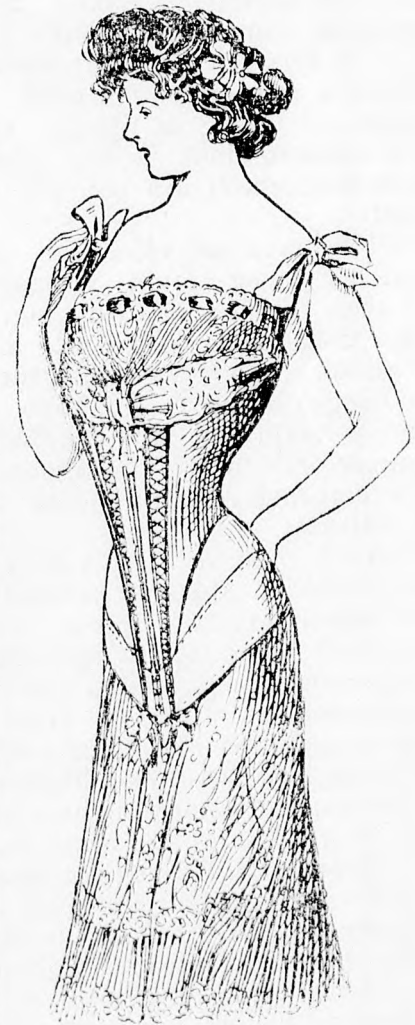
A h.-szentgyörgyi 1 sz. tjkvben irt, Hartstein Gyula, Hartstein József és közadós Hartstein Kálmán esődtömege közös tulajdonát képező ingatlan a f. évi március hó 26-án d. e. 9 órakor a debreceni kir. törvényszék árverési termében megtartandó önkéntes árverésen fog bíróság eladatni.

Az árverés alá kerülő ingatlan terjedelme, mintegy 2000 katasztrális hold. Művelési ágak szerint szántóföld, kert, rét, legelő, nádas és erdő, kikiáltási ár 973.470 korona 55 fillér, melynek 10 % a bánatpénzül leteendő.

Árverelni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek dr. Szücs Géza ügyvéd irodájában Piacz-utca 43 szám.

Goldstein Karolin

mellűző műterme
DEBRECZEN.

LE
GU
J
A
B
B

Legujabb fagonu, o o o o
orvosilag elismert és ajánlott
előlfűző egészségi miederék.

B LATTNER GYULA

értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy 102 éve alapított üveg- és porcellán üzletét, valamint üvegezési vállalatát május 1 én a Lamprecht (volt Biedermann) palotába helyezi át.

Üzlet áthelyezés
miatt leszállított
árak.

Legjobb és legmegbízhatóbb

gazdasági és kerti magvakat
szállít

KOMLOSSY LAJOS

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése, gazdasági cikkek raktára

Debreczen, Piacz—Halvan-
utca, sarok.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra
bérmentve kuld.

1422.

1903.

Hirdetmény.

Hajdunánás városban a folyó évi február 16 án egy darab fehér szőrű, fennálló, sodró szarvu, közép koru, 120 korona értékű, bélyegtelen tehén fogatott fel bitangságban, mely a folyó hó 13-án itt megellett

A tehén a borjuval együtt ki nem sajátítása esetén a folyó év április 3-án, d. e. 10 órakor nyilvános árverésen eladni fog.

Hajdunánás, 1903. március 16.

Csohány László,
polgármester.

Mechanikai

Himzések

valamint pamut és gyapju áruk csak is

Brosche és Richter

Reichenberg, I. B. első pamutgyárában
kaphatók.

Mintakártyák díjmentesen küldetnek

Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város
Főispánja.

1371903.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejárta után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen 1 (egy) rendőrbiztosi állás fog választás útján betölteni, mely állás 1400 korona fizetésből, 200 korona lakpénzből és ruházatból álló javadalmazással van egybekötve.

Azok, a kik erre az állásra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzam mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi Április hó 30-ik napjának délután 5 órájáig annyival inkább nyujsák be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez az állás az 1873 II. t. cz. 4 §. b. pontja értelmében első sorban igazolványos altisztek számára van fentartva.

Debreczen 1903 március 11.

Puky Gyula
főispán.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik kőszvényél, csúznál és meghűlésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel legadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

ÉRTESÍTÉS.

Az előző években a műjég szállítása körül felmerült zaklatások és kellemetlenségek elkerülése végett felkérjük a hentes és mészáros iparral foglalkozó urakat, hogy napi jég-szükségleteiket folyó hó 30-ig

Kovács Kálmán és Társa hentes üzletébe

előjegyeztetni sziveskedjenek, annyival is inkább, mert a fenti határidő elteltével a fenmaradó napi készlet a nagy közönség rendelkezésére fog beosztatni s későbbi bejelentendő megrendelések kielégítését a nagy fogyasztás folytán nem biztosíthatjuk.

Kéretnek a hentes és mészáros urak, hogy jég-szükségleteiket e hó 30-ig jelentsék be, mert a kedvezményes áru jeget tovább nem adhatjuk.

Szentessi János és társa,
műjég szállítási vállalkozók.

Levél a hölgyvilághoz!

Ezton bátorkodom értesíteni nagyérdemű vevőimet, hogy a külföldi bevásárlási telepeimről hazaérkeztem és modeljeim, Paletók, női felöltők, bluzok és kosztümökben az igen tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak. — Bevásárlásomnál különös sulyt helyeztem arra, hogy számos évi multamhoz hiven, izlés és divat tekintetében a fokozott igényeknek minden tekintetben megfelelhessenek. Most rendeztem be ezenkívül

NŐI TOILETTE TERMÉK. Sz. Sz. Sz. Sz.

Műhelyemben kiváló ügyes szabásom vezetése alatt mindentéle utcai és alkalmi angol és francia toillettek, bluzok, jouponok, pongyolák és Matinék, valamint minden más egyéb női ruhadarabok megrendelés szerint jutányos árban készülnek. — Gyászruhák legrövidebb idő alatt, izlésesen elkészíttetnek, szükség esetén 6 óra alatt is. — Nagybecsű vidéki vevőimet is tisztelettel kérem, hogy becses rendelésükkel megbizni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Halmágyi Sámuel, Debreczen.

Magyar királyi államvasutak.

26913/1903 szám.

F. III.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy f. évi július hó 1-től számítandólag, különféle raksulylyal bíró több ásványolaj, illetve szeszszállításra szolgáló-kazánkoscsit adunk bérbe. 1—3 évig terjedő időtartamra.

Tájékoztató céljából, a szerződési feltételek lényegesebb pontjai közül a következőket közöljük:

1. Az évi bér az ásványolaj szállításra szolgáló kocsiért tonnánként husz koronában, a szeszszállításra szolgáló kocsiért pedig tonnánként harmincz koronában van megállapítva, mely bér készpénzben és évenként előre fizetendő.

2. Minden egyes kazánkoscsinak a magy. kir. államvasutakon vagy az általuk üzembe vett vasutak vonalain töltött állapotban, évenként legalább 2000, szóval kettő ezer kilométert kell teljesíteni, illetve befutni.

3. A szerződés megkötése esetén a kilométer — teljesítmény, valamint a szerződés egyéb feltételei betartásának biztosítása céljából, minden egyes kazánkoscsi után, az első évre járó, készpénzben fizetendő bérösszeggel egyidejűleg 200 kor. szóval kettőszáz korona lesz óvadék gyanánt készpénzben, vagy állami biztosítékokra alkalmas értékpapírokban leteendő.

Felhívjuk tehát mindazokat, a kik kazánkoscsikat bérbe venni szándékoznak, hogy az erre vonatkozó és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat, az alulírott igazgatósághoz beküldjék.

Az ajánlatnak a következőket kell tartalmaznia:

a.) a bérbeveendő kazánkoscsik mennyiségét;

b.) a kazánkoscsik kihasználását illetve annak megjelölését, hogy a kocsi mily szállítmányok továbbítására fognak használatba vétetni.

c.) a bérleti időtartam meghatározását; mire nézve megjegyezzük, hogy a kazánkoscsik egy évnél rövidebb, illetve 3 évnél hosszabb időtartamra bérbe nem adhatók.

d.) azon állomás megnevezését, a melyen a kazánkoscsik tárolandók lesznek; megjegyezzük azonban, hogy az csak a magy. kir. államvasutak, vagy az ezek kezelése alatt lévő valamely vasut állomása lehet.

Az ajánlat zárt borítékban a magy. kir. államvasutak igazgatósága F. III. szakosztályához (Andrássy-ut 73. sz. I. em. 41. a.) címezve legkésőbb folyó évi márczius hó harmincznegyedik napjának déli 12 óráig nyújtandó be a következő megjelölés alatt:

„Ajánlat 26913/1903. F. III. számhoz.” Később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek

Az ajánlat benyújtása előtti napon, azaz f. é. márczius hó 30-án déli 12 óráig készpénzben vagy állami biztosítékokra alkalmas megfelelő pénzértékű értékpapírokba — a bérbe venni szándékolt kocsi mennyiségéhez képest — kocsinként K. 200 — szóval kettőszáz korona bérleti pénz teendő le központi főpénztárunknál, mely érték, a szerződés megkötése esetében, a bérbe vett kocsi mennyiségének megfelelően, óvadékkul lesz átírva.

Végül hangsúlyozzuk még, hogy a kazánkoscsik bérbeadását illetőleg, szabad rendelkezési jogunkat minden tekintetben fenntartjuk.

Budapest 1903. február havában.
A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utányomás nem díjazatik.)

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyáikásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakkamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Sziloz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerházában.

Háboru!

Az általam feltalált **Poloska** irtó a legbiztosabb és legjobb az egész világon, mert a legrövidebb idő alatt kipusztítja úgy a **Poloskat**, mint annak **petéit** a falakból és a butorokból.

Egy üveg ára 3, 5 és 7 korona.

Kivánatra a **Poloska** irtást magam végzem. — A **költözködés** ideje előtt úgy a **lakást**, mint a **butorokat** megbízásra átnézem.

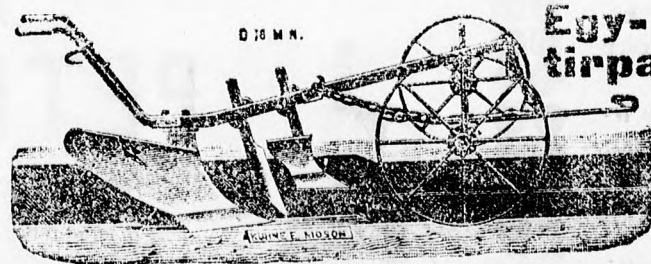
Most pedig értesitem a n. é. közönséget a mennyiben a tisztogatások ideje itt van, tehát előjegyzéseket már elfogadok, hogy az időt rendesen beoszthassam, mert egyedül dolgozom és mást ezzel meg nem bizok. —

Levélbeli meghívásokat és megrendeléseket alanti címemre kérem

Schwartz Izso

DEBRECZEN, Zugó-utca 7. sz.

Baromettü és rovarirtó szer is kapható!

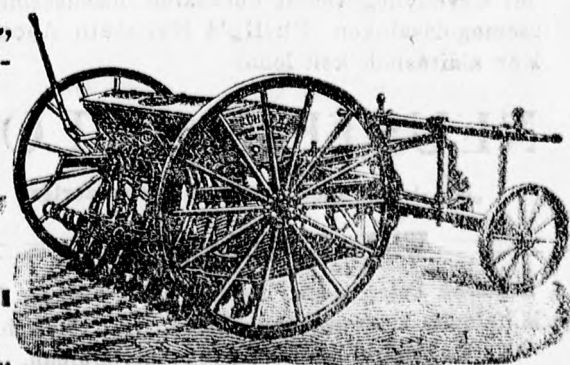
Egy- és többvasu ekéket, extirpatorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirneves szabadalm.

tolckerekos „**MOSONI DRILL**” sorvetőgépeket, lógereblyéket, „**Osborne**” aratógépeket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecskavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállit elismert legjobb minőségben

Kühne E.

legrégibb hazai gazdasági gépgyár **MOSONBAN.**
Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

A hirdetést tessék kivágni és eltenni.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arcsztisztító és széplítő szerek:

Apácia

KRIEGNER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

**ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR**
részvénytársulat
Budapest, VI. váci-ut 19.
2500 részvételre 100 000
kamat. Kisebb g. gép Szombathely.
Nemzetközi üzletre
KÖLÖN SZAKOSZTÁLY.
Készítve árjegyzéket ingyen és bérmentve KHM.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádifürdővel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szücemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szüremarul az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI

HALHÓLYAG
tuzcátja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a száma
legelő raaga
cséje:
REIF J.
specialista. Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen

BUTOR.

Óriási választék
háló-, ebédlő-, szalon- és
uri-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keeskméti-utca 6. sz. 17.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok sőt-
küldése és Ral. Oszekötötésen lé-
tesítése céljából (postadíj jótállással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN

Felismert az eddig ismert összes fogszerek.
OSAN-szájvíz-esszencia 2 88 kr., OSAN-fogpor 2 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
széplítő-szer
Uvegje 1 frt. Ehhez
balzsamozappan 90 kr.
ROZSATEJ
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 2 50 és 35 kr.
a legjobb és legégszegezebb
hajfestő-szer sötétszürke,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Sanningene
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Küldetve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Raktárak győgyárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER

TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Novelló internátus beutalók növendékek
részére. Bizonyítványai Államérvénye-
sek és az egyéves önkénteségre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

**INTERNATIONAL
SZÖRVEZTŐ**
néhányosztás használat után az arccal
később a szőrt eltávolítja. Egy üveg 2 frt.
Főraktár: Dr. Kovács Ernő Gyógyszertár
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

SANTALEGGER
Füsti embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
MÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

**A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE**

BUDAPEST, V., GEZA-UTCZA 2.
3000 koronától kezdve ad törlesztése zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel:
2 1/2-3% levonással:
30 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a 34 : : : 6. : -%
22 : : : 8. : -% 25 : : : 7. : -%
15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÖVEY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
Folyadékok, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, széplít.
Egy üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL Gyógyszertár
Budapest, V., Lipót-körút 28.

LEOPOLD GYULA
Saját értékekben híressen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54
hirdetési hordója által

Neustein Fülöp
Cukrozott Hashajtó Labdacsa

melyek már évek óta jónak bizonyultak és hi-
reves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó
szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és
teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük kö-
vetkeztében még gyermekek által is szívesen
bevétnének.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy te-
keres mely 8 dobozt, tehát 120 pillu'át tartalmaz,
csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges
beküldésénél egy tekerés bérmentve
szállítatik.

kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó
labdacsait. Csak ak-
kor valódi, ha min-
den doboz hátulján a mi törvényi-
leg bejegyzett „Szent Lipót” védje-
gyünkkelvau ellátva vörös fekete nyomással. A
mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és
csomagolásainkon Philip's Neustein Apothe-
ker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLOP
„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza
WIEN, I., Plankengasse, 6.
Raktárak Debreczenben: Balázs Ödön, Fülkey Pál,
Mihalovits I. Muraközy László. Dr. Rotschnek
V. Emil, Tóth Béla gyógyszerházaiban,

Egyenruházati-intézet
„A magyar testörhöz.”

PETRUS KÁROLY
polgári és katonai szabó
BÉCS
XV., Hütteldorferstrasse 183.
a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyak-
kal szemben.

Egyenruhák cs. és kir. katonaság,
állami tisztviselők,
Veterán-cgyletek,
sport, vadász és kerékpár kosztümök,
liberiak stb.

JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.

Arjegyzékek ingyen
bérmentve.

Magy. kir. államvasutak.

28755 903. A III. sz.

Pályázati hirdetés.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1904. évi január hó 1-től — 1906. december hó 31-ig, azaz három évben a következő fénymázakból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani szándékozáva, ezenel nyilvános pályázatot hirdet, nevezetesen:

Száritó kenecze (siccatio) dómár fénymáz, előkészítési fénymáz, kocsis fénymáz, mozdony fénymáz és tölgyfa fénymázra.

A kiírás tárgyát képező fénymázakat előtűntető jegyzék, mely egyszerűen ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest Andrassy ut 73. II. emelet 40. ajtószám) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb **április 16-ki déli 12 óráig** a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külsővel látandó el.

Ajánlat fénymázak szállítására 28755 903. számhoz!

Bánatpénzül az ajánlott fénymázak egy évi értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb **április hó 15-ik déli 12 óráig** a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módok betartása mellett állítanak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest. 1903. március hó.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

NOVAK FERENCZ

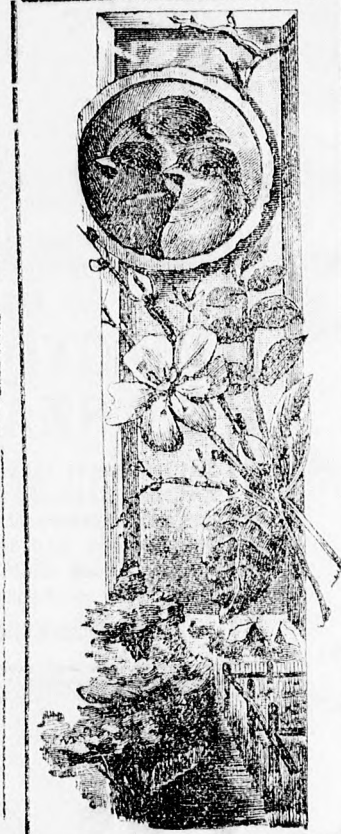
vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és kitüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerékpárosok, evezősök, vitorlások, athléták, lövészek, tornászok alárok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé. Elsőrendű ajánlatok.

**== = Olcsó = =
törlesztéses kölcsönök.**

Földbirtokokra és bérházakra, 15—65 évre.

A kölcsönök bármikor visszafizethetők.

Magas kamatu kölcsönök olcsó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók.

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt:

a Takarékos és Hitelintézet Részvénytársaság

= Debreczenben. Csapó-utca 4. szám a. =

Tavaszi ruhák festését és tisztítását

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete

Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Vidéki tudakozódásokra . . . . .

azonnali válasz.

A prisi villágkiállítás „Grand Prix” a legnagyobb kitüntetés.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. ker., Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzeséplő-készleteit, 14, 16, és 20 lóerejű **Compound-lokomobiljait** és végre

„MILLENNIUM” Legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,

továbbá acélöntésű ekével ellátott ekelt és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.